MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER
5721 COTTAGE GROVE AVE.
CHICAGO 37, ILL.
GRATIS

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
The most influential Lithuanian Daily in America

No. 185 | Kaina 5 centai | PIRMADIENIS, RUGPJŪČIO (AUGUST) 9, 1954 | Price 5 cents | VOL. XXX

Suomija ir Rusija

JUOZAS LINGIS
Mūsų bendradarbis Švedijoje

Retai kada suomių spauda taip nuoširdžiai kritiškai pasisako prieš sovietus, kaip dabar po neseniai pasirašytos ilgametės prekybos sutarties su Sovietų Sąjunga.

Pirmiausia visų akis atkreipė ir daug opozicijos sukėlė tas apgailėtinas politinės deklaracijos įpynimas į grynai komercinį susitarimą. Taip pat ir grynai prekybiškoji sutarties pusė iššaukė didelį plačių sluogsnių nerimą tiek pačioje Suomijoje, tiek už jos ribų. Tat pilnai tenka patikėti žinioms, jog JAV yra gana susirūpinusios visa ta derybų raida, nors Helsinkio pa aiškinimas, kad sutartį pasirašius amerikiečiai neturi nieko jai prikišti, formaliai yra teisingas.

Į pareiškimą sutartį pasirašius sovietai norėjo įvelti frazes, turinčias sąryšio su nauja sovietų akcija sušaukti konferenciją Europos saugumo paktui svarstyti. Galutinėje deklaracijos redakcijoje šis punktas gerokai išblukintas ir tikrai kurioziškai suformuluotas — abi valstybės, kurių Suomija visai nepriklauso Jungtinėms Tautoms, sutaria veikti "pagal Jungtinių Tautų principus" tarptautiniam atoslūgiui pasiekti.

Nebėra jokios paslapties, kad Maskva norėjo daug toliau nueiti ir į deklaraciją tiesiog įtraukti Europos saugumo planą. Suomių delegatams tačiau pavyko nuo tokio nelaimingo suformulavimo apsiginti, tačiau ir dabartinė suomių priimta versija užsienio politikos atžvilgiu gali būti nelengva našta. Jeigu sakoma, kad ligi šiol Sovietų Sąjunga gana kietai ekonomiškai buvo suspaudusi savo vakarų kaimyną, tai po naujos penkerių metų prekybinės sutarties tas spaudimas dar padidės.

Sutartis liečia ne tik procentiniai padidintą pasikeitimą prekėmis, tačiau ji gali iš viso taip paveikti į Suomijos gamybą bei prekybą, kad kraštas gali atsidurti pavojingon visiškon priklausomybėn nuo Sovietų Sąjungos. Pirmiausia daug baimės ir nerimo kelia metalo pramonės eksportinės dalies padidinimas nuo 49% ligi 59%. Sovietų Sąjungai karo nuostolių atlyginimas buvo privertęs Suomiją neproporcingai išplėsti savo metalo pramonę. Kai normos sovietams buvo išmokėtos, buvo visų prieita viena išvada, kad teisingiausia būtų tą pramonės šaką sumažinti. Dabar, tikriausia, vėl reikės atsisakyti tų planų, kas gali suparaližuoti prekybą su vakarais, nors Suomijos ministeris pirmininkas pa neigė visokius gandus bei perdėjimus ir užtikrino, kad prekyba su Vakarais nepablogės, bet dar padidės, nes Anglija ir toliau pasiliks didžiausia Suomijos miško pramonės gaminių pirkėja.

Tas pats gali būti ir su laivų statybos pramone, ką puikiausiai pavaizduoja ir tas faktas, kad suomių laivų statybos bendrovės savo laivus stato užsienyje, nes krašte juos gaminti atseina daug brangiau. Tos lengvatos, kurias Suomija laimėjo, tarp kitko auksas bei valiutos, turint galvoje šį foną, yra netokios jau reikšmingos.

Žinoma, žiūrint iš šalies, darosi aišku, kad Suomija yra atsidūrusi labai jautrioje padėtyje ir į Sovietų Sąjungą turi kreipti ypatingą dėmesį, tačiau gaunasi įspūdis, detalių ir neskelbtų duomenų nežinant, kad šį kartą buvo nusileista daugiau, negu reikėjo, nes paskutiniu laiku nesimatė ženklų, kad Suomija būtų buvus Maskvos sunkiai spaudžiama arba mėgintų drastiškai peržiūrėti savo, palyginti, gana taikią liniją. Nauja joji prekybinė sutartis duoda Sovietams daug didesnių galimumų negu ligi šiol paspausti Suomiją, jeigu padėtis kiek pasitemptų.

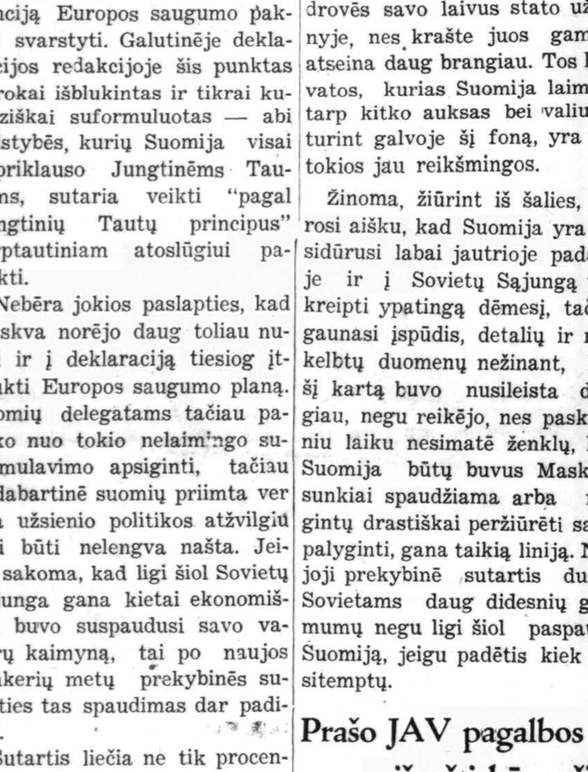

Vengro Geza Kapus šeima, pabėgusi laisvėn per minų laukus, aplankė prez. Eisenhower. Žmona neteko kojos ant minos užlipusi. (INS)

Dega Hong Konge stovykla, kur gyvena iš komunistų Kinijos pabėgę žmonės. Apie 28 tūkstančiai neteko pastogės, devyni asmens per gaisrą žuvo. (INS)

Pasirašomas Balkanų karo sąjungos paktas

BLED, rugp. 9. — Šiandien čia pasirašomas Jugoslavijos, Turkijos ir Graikijos karinės santarvės paktas, kurio tekstą pereitą šeštadienį sutarė tų kraštų užsienio reikalų ministeriai. Reikalui esant, trys kraštai gali patelkti kovai apie 95 divizijas. Dabar jau užkišta ikšiol buvusi skylė Vakarų Europos apsaugos sistemos pietiniame sparne.

Vakar ministeriai tarėsi apie patariamojo politinio organo įsteigimą. Šiandien ir tuo reikalu būsiąs pasirašytas atitinkamas dokumentas.

John žala maža, tvirtina Adenauer

BONN, rug. 9. — Politinės policijos viršininko dr. John patekimo pas komunistus reikalu V. Vokietijos kancleris dr. Adenauer padarė tautai pareiškimą per radiją. Jis pasakė, kad įvykis nėra malonus, bet prašė patikėti, kad John galima padaryti žala nėra tokia didelė, kaip pradžioje daug kam galėjo atrodyti.

Tą pačią dieną V. Vokietijos vyriausybė įteikė sąjungininkų kontrolės komisijai pranešimą John reikalu ir paprašė padėti John išlaisvinti, nes vis dar manoma, kad jis ten pateko ne savo noru.

Turima žinia, kad komunistų laikraščių žmonėms sovietų zonoje pasakyta, jog su John jie negali susitikti, nes R. Vokietijos vyriausybei jis neprieinamas. Tai, žinoma, yra pasakymas, kad John yra sovietų įstaigų žinioje ir gal toli nuo Berlyno.

Jakarta fanatiškai nenori Azijos pakto

JAKARTA, rugp. 9. — Indonezijos vyriausybė ne tik nesutiko dalyvauti konferencijoje pietryčių Azijos apsaugos sistemai sutarti, bet ir atmetė Pakistano bei Ceilono sugestiją, kad Indija, Pakistanas, Burma, Ceilonas ir Indonezija susirinktų posėdžio tą klausimą aptarti. Taigi dabar jau žinoma, kad nė Indija nė Indonezija konferencijoje nedalyvaus. Ceilono ir Burmos žodis dar nežinomas, Pakistanas norėtų dalyvauti, bet be įsipareigojimo iš anksto prie pakto prisidėti.

• **Portugalijos laivas** su kariuomene atvyko į Portugalų Indiją padėti nuo indų invazijos gintis.

Kalendorius

Rugpjūčio 9 d.: šv. Romanas. Lietuviškas: Pilėnas ir Gražutė.

Prašo JAV pagalbos išvežti bėgančius

SAIGON, rugp. 9. — Prancūzija ir Vietnamas paprašė Amerikos pagalbos išvežti žmones ir turtą iš tų Raudonosios upės slėnio vietų, kurias po mėnesio reikia užleisti Ho Minh Vietnamo kontrolei. Ta pagalba principe jau seniai pažadėta. Bus duota greičiausiai ir laivų ir transportinių lėktuvų, tik priemonės bus privačių bendrovių, o transporto išlaidas apmokės JAV iždas.

Eisenhower ragina gubernatorius padėti įkurdinti imigrantus

WASHINGTON, rugp. 9. — Prez. Eisenhower paprašė gubernatorių pagalbos karo ir komunizmo aukoms Amerikoje įkurdinti.

Prieš metus įsigaliojo specialus imigracijos įstatymas, leidžiąs per tris metus įvežti į JAV viršum normalių kvotų 214, 000 asmenų, daugiausiai pabėgusių politinių emigrantų. Ikšiol to įstatymo sąskaiton išduota tik apie 8,000 vizų Italijoje, Graikijoje, Vokietijoje, Austrijoje, Olandijoje ir Japonijoje, o jau metai prabėgo.

Sunkiai eina vizų davimas todėl, kad norį emigruoti negali gauti darbo ir buto garantijų, nes nedaug kas turi Amerikoje giminių ir pažįstamų, iš kurių tokias garantijas galėtų gauti. Šitą reikalą prezidentas Eisenhower ir priminė visiems gubernatoriams, prašydamas sudaryti komitetus imigrantų sponsoriams organizuoti. Be jau išduotų 8,000 vizų turima sponsorių butų ir darbo garantijų dar maždaug 14,000 asmenų, gautų per privačias, imigrantų globa besirūpinančias organizacijas, tačiau tai yra tik maža dalis to, ko reikia įstatymui įvykdyti. Šis prezidento prašymas gal padės tą žmoniškumo darbą pilnai atlikti.

Sen. McCarthy pajuokė gabiai savo kritikus

WASHINGTON, rugp. 9. — Kai senato komisija rengiasi prie uždarų durų patikrinti visus prieš sen. McCarthy nukreiptus skundus, šis kalbėjo Illinois legionieriams ir visus savo kritikus senate pavadino tais ponaičiais, kurie kritikuoja šeškų gaudytojų metodus ir ginčijasi apie tai, ar tą šeškų gaudytoją reikia pasmerkti už tą darbą, kurio jie patys neturi kvapo padaryti.

Taip išjuokęs savo metodų kritikus, sen. McCarthy ragino amerikiečius spausti Washingtoną, kad pareikalautų iš Kinijos grąžinti visus amerikiečius belaisvius. Jei ne, tai už jų mirtį atsakingi komunistų vadai turi būti nušluoti nuo Azijos veido. Jis mano, kad Kinijai ant kelių paklupdyti užtenka blokados, kuriai pravesti nereikią nė vieno laivo — užtenka tik neduoti nė vieno cento sąjungininkams, kurie prekiauja su kom. Kinija.

• **Senato užsienio** reikalų komisija pritarė įstatymui, įpareigojančiam vyriausybę siųsti senatui visus tarptautinius susitarimus, nors jie ir nereikalingi senato tvirtinimo.

Brangus pabėgėlis?

TEHRAN, rugp. 9. — Persijos užsienio reikalų ministerija patvirtino gandą, kad Persijon perbėgo su ginklais ir žemėlapiais Sov. Rusijos karys ir kad už jo grąžinimą Maskva žadėjo atiduoti 50 persų belaisvių, įvairiomis aplinkybėmis pasienyje į sovietų nagus patekusių. Atsisakoma identifikuoti Rusijos pabėgėlį, tačiau duodama suprasti, kad jis nėra eilinis kareivis.

Įvykių pasienyje

Prancūzai nori kitos Berlyno konferencijos?

Nors Prancūzijos parlamentas nutarė pradėti diskusijas dėl Europos armijos pakto rugp. 24 d., tačiau Mendes-France draugo savaitraštyje tilpęs straipsnis sakytų, kad pakto įgyvendinimą Mendes-France suriš su antrosios Berlyno konferencijos rezultatais.

Sunkiai įtikima, kad straipsnio turinio Mendes-France nebūtų žinojęs, o jame yra toks sakinys: "Nutarimas apginkluoti Vokietiją neturėtų būti vykdomas tol, kol nebus padaryta rimto bandymo tarptautiniai išspręsti Vokietijos problemą, tai yra padaryti laisvus rinkimus Vokietijos sovietų zonoje".

Jei tokia tikrai yra Mendes-France nuomonė, tai šitai turėtų reikšti, jog jis rugp. 24 d. prašys parlamentą ratifikuoti Europos armijos paktą, tačiau pažadės jį vykdyti tik tuo atveju, jei Rusija nesutiks leisti savo Vokietijos zonoje laisvų rinkimų. Tokiu atveju ratifikavimas būtų sąlyginis. Tai sąlygai išaiškinti turėtų įvykti kita keturių didžiųjų konferencija Vokietijos reikalu, ko Rusija nori ir ką ji jau pasiūlė.

Šitas straipsnis sukėlęs Washingtone rimtą susirūpinimą. Am basadoriui pavesta išaiškinti, ar Prancūzija apsisprendė priimti Molotovo pasiūlymą sukviesti antrą Berlyno tipo konferenciją, kurios Washingtonas labai dabar nenori, nes jos tikslas nudelsti Europos pakto įsigaliojimą ir silpninti V. Vokietijos vyriausybės padėtį.

Oras Chicagoje

Dalinai apsiniaukus, temperatūra apie 80 laipsnių.

Saulė teka 5:52, leidžiasi 8:00

Guatemaloj grąžinamos laisvės; už sukilimų buvo komunistai

GUATEMALA, rugp. 9. — Guatemaloje grąžintos konstitucinės laisvės ir panaikintos visos įvairių komunistinių atspalvių organizacijos.

Konstituciją buvo suspendavęs prez. Arbenz režimas birželio 8 d., kai pajuto artėjant antikomunistinio sąjūdžio sukilimą. Naujasis režimas pratęsė tokią padėtį vienam mėnesiui, bet spaudai ir radijui davė pilną laisvę.

Grąžinant konstitucines laisves, šiandien bus paskelbtas ir politinis statutas, kuris, reikia manyti, aptars dabartinio laikino režimo juridinę padėtį. Juntos pirmininkas Armas teigia, kad statutas "sunormalins politinį krašto gyvenimą". Konstitucinių laisvių grąžinimas nebesąs pavojingas, nes Armas vyriausybė turinti pilną politinę ir karinę kontrolę.

Šiandien skelbiamas dekretas, atimąs leidimą veikti komunistų partijai ir jos satelitams. Armas pakvietė piliečius nurodyti komunistais įtartus asmenis, kurie dar galėtų būti valdžios tarnyboje arba slaptai veiktų komunistų pogrindyje. Šiandien pradeda veikti ir komitetas, kuris tirs komunistų ir Arbenz režimo pareigūnų veiksmus. To komiteto surinkta medžiaga bus panaudota byloms teisme kelti.

Pulk. Armas teigia, kad pereito pirmadienio kadetų ir kai kurių kariuomenės dalinių sukilimas buvo Arbenz režimo žmonių inspiruotas, tikintis sukelti civilinį karą. Kadangi 45 kadetai sukilime nedalyvavo, tai karo mokykla gal ir nebus uždaryta, tik išvalyta. Visi sukilime dalyvavę karininkai ir kadetai bus atiduoti karo teismui. Neoficialiai teigiama, kad du pirmadienio sukilimo vadai karininkai pasislėpę nuncijaus rezidencijoje.

Suskaityti komunistų darbai P. Amerikoje

WASHINGTON, rugp. 9. — Valstybės departamentas išleido vadinamą Baltąją knygą, kurioje surinkta medžiaga apie tai, kaip tarptautinis komunizmo sąmokslas rengėsi nuo 1944 m. užvaldyti Guatemalą ir paskui įsistiprinti visame vakarų pusrutulyje.

Memorandumas buvo parengtas Panamerikos organizacijos užsienio reikalų ministerių konferencijai, turėjusiai įvykti liepos 7 d. Brazilijoje komunistų grėsmei Guatemaloje aptarti. Konferencija po pavykusio sukilimo Guatemaloje buvo atšaukta, bet medžiaga apie komunistų darbus paskelbta kaip vieno epizodo istorija.

Nehru prikišamos agresijos ambicijos

NEW DELHI, rugp. 9. — Vatikanas, Italija, Belgija, Argentina, Čilė, Brazilija, Burma, Indonezija ir Anglija priminė Indijai, kad savo santykius su Portugalija dėl mažų Portugalijos kolonijų Indijoje likvidavimo tvarkytų kultūringai valstybės vadovybei deramu būdu, o ne tokiais būdais, kurie primena smurtinę agresiją.

Anglijos laikraštis Daily Telegraph primena, kad Nehru metodai taškas į tašką panašūs į Hitlerio nuo Čekoslovakijos atplėšiant Sudėtų sritį, o Daily Express teigia, kad Nehru tik lūpomis tarnauja taikai, o jo širdis pilna ambicijos ir smurto.

Santykiai tarp Indijos ir Portugalijos įsitempė, kai Indijos "savanoriai" ėmė laužtis į portugališkus kaimus prisijungimo prie Indijos organizuoti. Portugalija derybas dėl tų labai senų kolonijų perleidimo nutraukė po to, kai Indija panorėjo jas paremti "savanorių" veiksmais.

John aukos?

LONDON, rugp. 9. — Čekoslovakijoje skelbiama, kad areštuota keli tuzinai Amerikos remiamos V. Vokietijos vadinamos Gehlen organizacijos agentų, čekiškos ir vokiškos kilmės, užsieninę politinių, karinių ir ūkinių žinių rinkimu ir perdavinėjimu į V. Vokietiją. Visi areštuoti prisipažinę ir savo darbus apgailestavę.

Gehlen organizacija yra vadinama V. Vokietijos žvalgybos agentūra, kuriai vadovauja buv. gen. Gehlen, žvalgybos reikalus tvarkęs karo metu Rusijos fronte. Panašus pranešimas buvo padarytas R. Vokietijoje tuojau po saugumo viršininko John pabėgimo į sovietų zoną. Manoma, jog tais pranešimais komunistai nori sudaryti įspūdį, kad dr. John tikrai savo valia pabėgo pas komunistus ir išdavė visus savo agentus, turėtus už geležinės uždangos. Tai turėtų klaidinti ir demoralizuoti vakariečių saugumo vadovybes.

• **Austrijos kancleris Raab** rudenį atvyks su oficialiu vizitu pas prez. Eisenhower.

• **Maskvoje buvo areštuoti** du JAV ambasados tarnautojai neva todėl, kad fotografavo Stalino vardo automobilių fabriką.

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Buv. viceprez. Barkley laimėjo demokratų nominaciją senatoriaus vietai Kentucky valstybėje, kurią jis yra atstovavęs kongrese keliolika metų prieš tapdamas viceprezidentu. Dabar jo vietą turi respublikonas Cooper, kuris irgi nominuotas kitam terminui.

— P. Korėjos prez. Syngman Rhee baigė vizitą Amerikoje ir jau skrenda namo. Prieš jį į Japoniją grįžęs sąjungininkų vyr. vadas gen. Hull pareiškė, kad Syngman Rhee negavo Washingtone visko, ko prašė, bet jo armija bus dar padidinta.

— Kambodijos valstybėje įsigaliojo karo paliaubos, tačiau pietiniame Vietname komunistai tebepuola Saigono apylinkėse, kur paliaubos įsigalios tik rugpiūčio 11 d. Vietname kyla didelis pyktis prieš valstybės galvą Bao Dai, kuris greičiausiai turės visai iš politinio gyvenimo pasitraukti.

— Tunise sudaryta vyriausybė, kurioje yra ir nacionalistų atstovai. Ši vyriausybė turės derėtis su Prancūzija dėl autonomijos įgyvendinimo. Teroras jau aprimo, bet neramumai Maroke didėja.

— Gavusi Washingtono protestą, P. Korėjos vyriausybė sutiko nebespausti tarpt. paliaubų priežiūros komisijos, kad jos nariai lenkai ir čekai apleistų P. Korėjos teritoriją.

KAIP DABAR GYVENA INDĖNAI

K. ST. ŽILYS, Kanada

Beržo žievės žmonės

"Kvi-kvi" — tai pasisveikinimas indėnų kalba. Tikrai nuoširdų "kvi-kvi" indėnai siunčia ir tau, mielas "Draugo" skaitytojau.

Kanados indėnai buvo susigrupavę į daugybę giminių, iš kurių žymesnės: huronai, algonkvinai, deniečiai ir juodųjų kojų indėnai; gi visai šiaurėje Aliaskos artumoje — eskimai. Algonkvinų giminė savo ruožtu buvo išsišakojusi į beotukus (jau išmirusius), nenenotus ir rėksnius, kuriuos aš geriausiai pažįstu. Keista, tačiau, jog, nežiūrint jiems duoto vardo, rėksnių giminės žmonės yra labai tylūs.

Net atsikėlus baltiesiems, indėnai ilgai dar naudojo indus, padarytus iš beržo žievės. Juose užvirindavo vandenį, įmesdami keletą raudonai įkaitintų akmenų. Beržai savo žievę siūlė ne tik indų gamybai, bet ir palapinių stogui uždengti, o labiausiai — lengvučiams laiveliams padaryti. Atrodo, jog ne tik mes lietuviai turime didžiuotis beržu, gerdami jo saldžią sulą, bet ir indėnai, kurie beržą taip plačiai naudojo, jog net buvo vadinami Beržo žievės žmonėmis.

Paklydusi avis...

Indėnai tikėjo į Augščiausią Būtį Didžiąją Dvasią arba Manitū ir į begalinę daugybę blogųjų dvasių. Šį tikėjimą, ypač į blogąsias dvasias, palaikė burtininkai. Jie dažnai kartodavo: "kam melsti gerąją dvasią, jei jos tikslas yra daryti gera; melskime blogąsias dvasias, kad jos nedarytų mums pikta".

Dabar indėnai yra beveik visi apkrikštyti, tačiau jų tikėjime yra daug pagonybės ir prietarų.

Misionierius pasakoja indėnui palyginimą, kaip Gerasis Ganytojas, suradęs paklydusią avelę, ėmė ją ant savo pečių ir parsinešė. Baigus misionieriui pasakoti, indėnas paklausia: "Ar šita avis, arba geriau tariant, šita stirna buvo riebi? Ir ar ganytojas parsinešęs ją ant savo pečių tuojau suvalgė?"

Vienai jaunai laukinukei misionierius plačiai papasakojo Lozoriaus istoriją. Jis panaudojo net spalvotą paveikslą, kur buvo atvaizduotas augštai sėdįs Lozorius tarp Dangaus džiaugsmų, o žemai — pragare — liepsnų laižomas turtuolis. Baigęs aiškinti misionierius pasakė:

— Dabar pažiūrėsime, ar supratai, ką aš pasakojau.

— O taip, supratau, — atsakė laukinukė, rodydama pirštu Lozorių ir turtuolį. — Lozorius tai aš, turtuolis tai tu! Tavo sandėlis yra visad pilnas, gi aš dažnai neturiu net ko pavalgyti.

Kartą beaiškinant katekizmą viena mergaitė įkiša ranką į savo užantį ir iš ten ištraukia didelį parazitą ir padeda jį ant misionieriaus katekizmo.

— Pasiimk jį atgal, — pasibiaurėjęs sušunka misionierius.

Mergaitė patenkinta paima parazitą ir įsideda į burną.

— Ką darai? Tik nevalgyk čia prieš mane, — purtosi misionierius.

Gi viena 80 metų senė atsiliepia:

— Dėl to, kad jie bjaurūs, negyti šiuos gyvulėlius?

— Dėl to, kad jie bjarūs, nešvarūs!

— E, e! Mano duktė negalvoja kaip tu, didysis maldos vyre. Jai labai skanu! O, kad tu žinotum kaip tai skanu.

Dabar šis paprotys jau išnykęs: gomuriui patenkinti viena "saldybe" mažiau. Tačiau dar ir dabar, teikiant indėnų vaikams Sutvirtinimo sakramentą, mano vyskupui yra tekę matyti panašių scenų: tarp indėniuko dantų pranykstant beviltiškai besispardantį žiogą arba išgąstingai zyziančią musę..

Indėnų katalikų kolonijas aptarnauja tėvai oblatai, išmokę indėnų kalbas.

Namai ir apredas

Žiemą indėnai praleidžia jiems skirtuose miškų rezervatuose medžiodami ir žvejodami. Jie ten turi pasistatę mažas, netašytų rąstų pirkeles. Vidury pirkios židinys — tai kartu ir virtuvė ir "centralinis šildymas". Ant trijų pagalių pasietas aluminiinis puodas, kuriame kunkuliuoja vanduo. Dūmai išeina pro stogo skylę ir jauki šiluma pasklinda viduje. Žinoma, šilumos nėra apstu, todėl visi apsivilkę kailiniais. Ilgais vakarais šeimas pralinksmina iš dilusios plokštelės, kurios yra nepaparastai mėgiamos.

Kai pavasarį indėnai apleidžia šias pirkeles ir išsikelia gyventi prie miesto, nuo sienos ant sienos vorai tiesia tinklus ir ant graužtų kaulų perisi milionai uodų.

Vasaros metu indėnai gyvena palapinėse, o jų apsirengimas nesiskiria nuo baltųjų. Žiemos metu jie vilkį kailiniais; kojos apautos stirnos odos rauktinėmis, vadinamomis mokasinais. Kai miškuosna daug prisninga, ant kojų indėnai užsideda lyg mažus laivelius, padarytus iš plonų, tačiau patvarių vytelių. Šis prietaisas apsaugo nuo įgrimzdimo į sniego pusnis.

Arba aš, arba briedis...

Kai indėnai buvo visos Amerikos viešpačiai, nė medžioklei žvėrių, nė žvejybai žuvų netrūko. Atvykus baltiesiems ir atvežus lauktuvių "ugnies vanden" (degtinės), indėnai visais būdais stengėsi primedžioti mėsos ir išdirbti kiek galima daugiau kailių, kad galėtų nusipirkti iki valiai degtinės. Greit buvo išleisti medžioklės įstatymai, apribojį medžioklei skirtą laiką.

Kartą vienas senas indėnas atėjo pas anglą agentą ir jį paklausė:

— Arzi iš tikrųjų briedžius bus galima medžioti tik tam tikru laiku?

Baltaodžiui tai patvirtinus galvos linktelėjimu, indėnas tęsė:

— Sakysim, medžioti uždraustu laiku aš nebeturiu ko valgyti; einu per mišką ir sutinku briedį. Žinau gerai, jei aš jo neužmušiu, aš, mano žmona ir mano vaikai mirsime iš bado. Ką gi aš turiu dabar daryti? Užmušti briedį, ar mirti iš bado?

Į šį paklausimą, savaime suprantama, raudonasis negavo atsakymo.

Indėnai medžioja pavieniui ir grupėmis. Grupių medžioklė yra gana įdomi: užtikę stirnų būrį indėnai jas apsupa ir iš lėto stumia į sniego pusnis. Pilnos išgąsčio, besiblaškydamos sniego pusnyse, greitakojės stirnelės nebeturi išsigelbėjimo ir krinta kulkos ar žeberklo pažeistos.

Šiltas kvapas — meškai kapas

Keli mėnesiai kai esu Kanadoje, o jau galiu pasigirti, jog kartą mačiau mešką. Sėdėdamas automobilyje, žinoma, baimės dėl jos neturėjau. Ji nerangiai perbėgo kelią ir įnėrė į krūmus, į mane su nepasitikėjimu pažvairakiavus. Tai pirmą kartą ją teko matyti ne zoologijos sode, bet miške. Tačiau čia jai pavojingiau negu zoologijos sode — ypač žiemą. Kai ji įlindus kur tarp suvirtusių medžių užmiega saldžiu miegeliu, jos šiltas kvapas ištirpdo sniegą ir padaro pusnyje skylę, o indėno prityrusi akis tokį ženklą lengvai pastebi. O tada, nors ir saldžiausias būtų buvęs meškos miegas, baigiasi skaudžia realybe.

Briedžius indėnai medžioja dviese: vienas pučia medžioklės ragą, kitas laukia su paruoštu šautuvu. Plačiaragiui pasirodžius — šūviai. Vargšas patikėjo rago balsu, manydamas, kad tai jo brolio, sesers ar vaikų balsas. Apgautas!

Savo kalboje indėnai nevartoja pasakymo "sugauti žuvį". Jie tiesiog sako: užmušti žuvį; kęsdami maisto nedateklių, jie kiekvieną sugautą žuvį užmuša.

Geltonasis Peilis

Vieną vasaros pavakarį išvažiavau su draugu į kaimo pakrvė puoti tyru oru. Pavažiavę kokią penketą mylių už Amos miesto, automobilį palikome prie kelio ir pasukome į Harrikana upės pakraštį; o ten putodamas vanduo, staigių krantų suspaustas, peršokęs per akmenis, išsilieja į dvi sroves, kurios po trumpo laiko susijungia, sudarydamos nedidelę, medžiais apaugusią salelę.

Buvo ramu; saulės spinduliai vos belietė medžių viršūnes. Staiga toje mažoje salelėje aš pamačiau vieną, antrą, paskiau daugiau ir daugiau šunų. Jie nelojo, o tik alkanomis akimis žiūrėjo į mus.

Tai buvo indėnų šunys. Žiemą jie traukia indėnų lengvutes roges, vasarą gi, palikti kokioj saloj, žmonių neapgyventoj vietoj. Retkarčiais upe praplaukdami indėnai su jais pasidalina medžioklės ar žūklės grobiu.

Aš manau, jog indėnui šuo yra daug brangesnis negu mums arklys. Prisimenu net legendą, kurią pasakodavo savo vaikams ir vaikų vaikams viena tolimos šiaurės giminė, vadinama Lygumos Šunų Vaikai.

Seniai, seniai moteris, vardu Geltonasis Peilis, gyveno kartu su broliais vienoje palapinėje, nes ji nebuvo ištekėjusi. Kartą į tą palapinę atėjo gražus vyras. Broliai savo seseriai kažbėjo: "štai jaunas vyras — tekėk už jo". Ji paklausė brolių ir ištekėjo.

Atėjus nakčiai visi sugulė palapinėje. Vidurnaktį moteris, vardu Geltonasis Peilis, pabudus nustebo šalia savęs neradus vyro. Tuo pat laiku palapinėje pasigirdo šuns urzgimas. Uždegus žiburį — nesimatė nieko ypatingo. Užgesinus šviesą vėl iš kampo kilo šuns urzgimas. Vienas brolis, paėmęs karo kirvį, smogė juo į tą kampą, iš kurio ėjo garsas. Kažkas gailiai sukliko, tarytum žmogaus balsu. Užžibinus šviesą, kampe pasirodė šuns lavonas.

Kadangi sesers vyras daugiau

(Nukelta į 6 pusl.)

DRAUGO RADIJAS
Iš stoties WOPA, banga 1490 AM ir 102.3 FM
duoda lietuvišką programą pirmad., antrad., trečiad., ketvirtadieniais bei penktadieniais — nuo 8 valandos 30 min. iki 9-tos [illegible]. Daug gerų muzikos, gausiai informacijų iš lietuvių gyvenimo, pasaulio naujienos, žinios iš kultūrinio gyvenimo.

DR. JUZĖ AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir moterų ligos
5159 South Damen Avenue
Pirmad., trečiad. 10—4; antrad. ir penktad. 10—1 p.p. ir nuo 6—9 v.v
Šeštadieniais 10—12 val. pietų
Ofiso tel. — PR 6-7800
Namų tel. — TR 4-1765

DR. KĘSTUTIS AGLINSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 West 51 Street
Val.: pirm., ant. 10—12 v., ketv. ir penkt. 6—8 v. v. treč., šešt. susitarus
Ofiso tel. PRospect 6-1795
Namų tel. TRiangle 4-1765

Tel. ofiso HE. 4-6699, rez. PR. 6-7335
DR. ANTANAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1—4 ir 6—9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p. p.
išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

Tel. buto GRacelana 2-9203
2336 West Chicago Avenue
DR. JUOZAS BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NORTHWEST MEDICAL CENTER
Tel. ARmitage 6-0161
Val. 1—3, 7—9 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad.
10 v. ryto — 1 v. p. p., trečiad 12—4 v. p. p. šeštad.

Tel. ofiso PR. 8-1717, rez. RE. 7-7869
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 Street
Kasdien 1—3. Vakarais 7—8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadien. ir sekmad. ofisas uždarytas
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

DR. VL. BLAŽYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Damen Ave.)
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak.
Šeštadieniais 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez. FRontier 6-0814

PASKOLAS
ANT PIRMŲ MORGIČIŲ DAROME
LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS
DĖL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ KREIPKITĖS Į
BENDROVĖ VEIKIA NUO 1905 METŲ
MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. CERMAK ROAD TEL. VIrginia 7-7747

MOVING MOVING
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
Ilgų metų patyrimas — Pigus sąžiningas patarnavimas.
Nauji dideli sunkvežimiai — Patobulinti perkraustymui įrankiai.
Kaip patys sunkvežimiai, taip ir jūsų perkraustomi baldai yra apdrausti — inšiurinti
J. NAUJOKAITIS
2022 W. 69th St., Chicago, Illinois
Telef. WAlbrook 5-9209

DĖMESIO!
Auto mechanikas ALEKSADRAS ŠNELIUS atidarė AUTOMAŠINŲ TAISYMO DIRBTUVĘ.
Atlieka visus mechaniškus, lyginimo ir dažymo darbus. Darbai atliekami sąžiningai ir su garantija. Turi 24 metų patyrimą.
Dirbtuvės adresas: Darbo val. nuo 9 ryto iki 7 v. vak.
"ALEX AUTO REPAIR"
5842 So. Claremont Ave. in the rear
Phone: Dirbt.: PRospect 8-0354; Namų: CAnal 6-0988

Tel. ofiso HE. 4-5849, rez. HE. 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutartį

Tel. ofiso WA. 8-3060, rez. CO. 4-1181
DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10748 So. Michigan Ave.
VAL.: (išskyrus šeštad. ir sekmad.) nuo 2 iki 4 v. p. p.; 7—9 v. vak.
Ligonius priima tik pagal susitarimą
Rezid.: 10838 So. Wabash Ave.

Ofiso valandoms skamb. YA. 7-3526
DR. ALINA DOMANSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPEC. REUMATINĖS IR SĄNARIŲ LIGOS
Tel. CLiffside 4-5654.
Ligonius priima vieną kart per savaitę ketvirtadieniais 6:30—8:30 v.v.
4038 Archer Avenue

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244

Tel. ofiso VI. 7-0606, rez. VI. 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Avenue
Kampas Archer ir California Ave
VAL.: 2—4 ir 6—8 v. p. p.
Šeštadieniais 2—7 val. p. p.
išskyrus sekmadienius

Ofiso LAfayette 3-1707, rezidencijos FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
širdies, vidaus ir vaikų ligos
4055 So. Archer Ave.
(Kampas Archer ir California Ave.)
Antradieniais ir ketvirtad. 6—8 v. v.
Šeštadieniais 2—4 val. popiet

Ofiso telef. YArds 7-1166
Rezidencijos — STewart 3-4511
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvė)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien, išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.

Ofiso GRovehill 6-4020 Rez. Hilltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
Val. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak
Trečiad ir šeštad pagal sutartį

Tel ofiso PR. 6-3838, rez. RE. 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt uždaryta

GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUSKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd.

Ofiso ir buto tel. OL. 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 10—12 ryte ir 5—8 v. vak.
Šeštadieniais 10—2 v. r. ir 4—6 v. v.
Butas 1832 So. 49th Ct.

Telefonas RElliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
PHYSICIAN and SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL. 1—4 popiet, 6:30—8:30 vak.
Uždaryta trečiad ir šeštad. vakarais

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 1—3 v. ir 6—8 v. vakare.
Šeštadieniais 12—2 v. ir 3—5 v. v.
Butas 1526 So. 49th Ave.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v.
Vak. pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v
Trečiadienį tik susitarus

DR. IRENA KURAS
SUEC. KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
7156 So. Western Ave.
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 3—5 p. p. ir 6—8 v. v.; trečiad. nuo 6—8 v. v.; šeštad. 10—12 v. p. ir nuo 1—3 v. p. p.
Ofice telef. REpublic 7-1168
Namų telef. WAlbrook 5-3765

Tel. ofiso YA. 7-5557, rez. RE. 7-4966
DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 v. v. Išskyrus trečiad. ir šeštad. vak.

Tel. ofiso GR. 6-5399, PR. 6-4782
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS LIGOS
2423 West 63rd Street
(kampas 63 ir Artesian)
Atostogose iki 15 d. rūgp.

Telefonas PUllman 5-8277
DR. I. E MAKARAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 South Parnell Ave.
Val. kasdien 2—4 popiet ir 6—8 v. v. išskyrus trečiadienius

Dr. Edward B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2750 West 71st Street
Ligonius priima pagal susitarimą
Susitarimui skambinti GRo. 6-1321, jei neatsiliepia — VIncennes 6-3900

Ofiso ir buto tel. HEmlock 4-5815
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 South Western Avenue
Valandos: pirmad., trečiad., ketvirt., penktad. 6:30—8:30 v. vak. Antrad. 10—12 val. ryto. Šeštad. 2—4 p. p.
Kitu laiku pagal susitarimą.

DR. ALBINA PRUNSKIS
DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
3259 South Haisted St.
Kasdien 3—6 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą
Telef. VIctory 2-1484. Neatsiliepus šaukti MUlberry 5-4000, Ext. 326

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki [illegible] val.
Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Ofiso ir buto tel. ARdmore 1-1493
DR. VINCAS RASLAVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5015—5025 N. Paulina Street
(Bethany Methodist Ligoninėje)
Val.: Tik telefonu susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Telef. REpublic 7-2290
SPECIALYBĖ CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 West 69th Street
Val. kasdien 10—12 ir 5—8 val. vak. Šeštad. 10-12 val. Kitu laiku susitarus

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrina akis: pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4701 S. Damen Ave., Chicago, Ill.
Šaukite — YA. 7-7381
Priima: vakarais 6 iki 9, šeštad. 10 ryto iki 4; trečiad. ir sekmad tik susitarus

Tel. ofiso CL 4-0253, rez. YA 7-6385
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. Ashland Ave. (kamb. 211)
Pirmad., antr., ketv. ir penkt. 6:30—8:30 val. vakare.
Šeštadieniais 2—4 val popiet
Rez. 4420 So. Talman Avenue

Tel. ofiso YA. 7-0554, rez. MI 3-2880
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Avenue
(antras augštas)
OFISO VAL: 10 iki 12 v. ryto; nuo 2 iki 4 v. p.p.; nuo 7 iki 8:30 v. v.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1—3 p. m. 7—8 p. m
Penktadienį tik popiet.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį.
Tel. ofiso YA. 7-4787, rez. PR. 6-1930
Jei neatsilieps viršminėti telefonai, šaukite MIdway 3-0001

Ofiso tel. CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 W. 47th St.
Kampas 47th ir Hermitage
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. nuo 2 iki 6 val. išskyrus sek.

DR. FL. TALLAT-KELPSA
DR. E. TALLAT-KELPSA
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Marquette Parko ofisas: Fordon Medical Arts Bldg. 2656 W. 63rd St (kampas Washtenaw ir 63rd). Val kasdien 3—5 išskyrus antrad. ir ketv ir kasdien nuo 6—8:30 išskyrus treč ir šeštad.
Telefonas — PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th St
Val.: kasdien 6—8:30, antrad. ir ketv 1—3 ir šeštad. 11—1 val. p. p.
Telef. TOwnhall 3-0959; namų telef HEmlock 4-7080. Kitu laiku susitarus

Skaitykite "Draugą"!

DR. Vyt. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir spec. Moterų ligos)
2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Aąe.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v p. p.
HARVARD MEDICAL BLDG.
334 W. 63rd St.
Tel. WEntworth 6-5577
Ofiso val.: Kasdien 2—4 v. p. p., išskyrus Ketv. ir Šešt. nuo 12—1 p.p.

Tel. ofiso HE. 4-2123, rez. PR. 6-8484
DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė chirurginės ligos
6255 South Western Avenue
Val. 2—4 ir 7—9 v. p. p. Šeštadieniais 2—4 val. p. p. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: DAnube 6-1125
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak
Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

YArds 7-3526 YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: penktad. 7 p. m. iki 8:30 p. m
Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: kasdien 6:30—8:30, šešt. 4—
4038 So. Archer Ave.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. HEmlock 4-3851
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6560 So. Western Ave.
Val. kasdien 1—3 p. p. ir nuo 6—8 v. vak. Šešt. 1—4 p. p. Trečiad ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso VI 2-1581, rez. VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kampas Halsted ir 31-mos gatvių
Priėmimo valandos: 2—4 p. p. ir 6—8 v. v. Šeštad 2—4 v. po pietų

Tel. ofiso PR. 6-6446, rez. HE. 4-3151
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak
Trečiad ir šeštad pagal sutartį

Tel. ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezid. 6600 S. Artesian Ave
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—9 v. v

Orthopedas-Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūrom įtvara Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t. t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštad. 9—
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel. PRospect 6-5084

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko akinius
Kreivas akis ištaiso
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
VAL. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10—12: šeštad. 10—3 p. p

DR. J. J. SMETANA, JR.
OPTOMETRISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VAL. pirmad., antrad., ketvirtad penktad. 9:30—12; 1:30—8 v. v trečiad. uždaryta, šeštad. 9:30 iki 12; 1:30 iki 5 val. vak.
CAnal 6-0523 Platt Bldg.

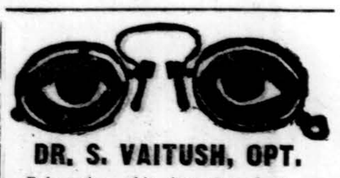
DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą kuris yra priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę.
Prirenku teisiklingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais rodančiais mažiausias trūkumas. Speciali atyda kreipiama į mok. vaikus
4712 So. Ashland Avenue
YArds 7-1373
Val.: 10:30—7 v. v., šeštad. 10:30—4 sekm. ir treč uždara

Skelbtis "DRAUGE" apsimoka, nes jis yra plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, o skelbimų kaina yra prieinama visiems.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

4334 S. Oakley Ave., Chicago 9, Ill. Tel. Virginia 7-6640; 7-6641; 7-6642
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois
Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society.

SUBSCRIPTION RATES
$8.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago & Cicero
$8.00 per year in Canada
Foreign $11.00 per year.

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn
Chicagoj ir Ciceroj	$9.00	$5.00	$2.75	$1.25
Kitur JAV ir Kanadoje	$8.00	$4.50	$2.50	$1.00
Užsienyje	$11.00	$5.50	$3.00	$1.35

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

TIESA IR TARPTAUTINĖ POLITIKA

PAGYRIMO REZOLIUCIJA

Daug kliūčių yra pažinti tiesą. Lengviausia yra mums pažinti tą tiesą, kurią mes patiriame sėdėdami kur nors kine ar prieš T. V. aparatą. Tada viskas būva taip aišku ir įtikinama, kad jokių klausimų ir diskusijų nekyla. Nugalėjimas, kurio pasiekia filmos didvyris, yra toks visuotinis, ir nulemiantis, kad žiūrovas, ramiai atsikvėpęs, gali eiti namon.

Gyvenimas nėra taip gerai surežisuotas, kaip filmas. Jame nesimato tokių visuotinių ir įspūdingų tiesos laimėjimų. Tiesa žemiškame gyvenime yra priversta išeiti ilgą ir vargingą kelią, iki ji gauna progos apreikšti savo palaimą. Ji turi nekartą išgyventi pažeminimų, apkaltinimų ir paniekinimų. Tiesos atstovai turi pagaliau numirti ir tik vėliau, po ilgesnio laiko, ji visiems pasirodo savo įtikinančia šviesa. Kai vysk. M. Valančius šventė savo kunigystės 50 m. jubiliejų, tai iškilmių dalyvių tarpe buvo labai mažai žmonių, kurie rado reikalo jį kukliai pagirti. Pagyrimo rezoliucija ir ten nepraėjo. Valančius apie tai savo dienorašty pažymėjo tik tiek: "Matyt tiek tebuvau vertas".

PALIUDYTI TIESĄ

Matome, kad tiesa šiame gyvenime retai vaikščioja labai įspūdingais drabužiais apsivilkusi. Kaip tik to puošnaus drabužio dažniausiai jai trūksta. Ar tai yra gerai? Nežinia. Bet vienas gerumas yra ir iš to. Tie, kurie pastebi tiesą net tokioje kuklioje išvaizdoje, yra ne tik tiesos liudytojai, bet ir niekad visai neužtemdomo žmogaus kilnumo, jo sugebėjimo pažinti tiesą, liudininkai. Jie iškalbingai byloje, kad žmogus yra toks didis, kad ir kasdieniškų menkysčių apsuptas, sugeba pažinti tiesą.

Jeigu mes eitume arčiau prie visuotinųjų mūsų laikų politinių ir visuomeninių klausimų, tai turėtume pastebėti, kad ir dabar yra dirbamas didelis tiesos pažinimo ir jos atstovavimo darbas, kuris savo laiku susilauks atitinkamo visuotinio pripažinimo. Turime galvoje tarptautinės politikos klausimus.

TARPTAUTINIŲ KLAUSIMŲ SVARSTYMO BŪDAS

Reikia pastebėti, kad pas mus tarptautiniai klausimai dažnai yra svarstomi vien neigiamu požiūriu. Pasitenkinama vienu kitu pakritikavimu ar suniekinimu Churchilio ar Amerikos vedamos užsienio politikos. Bet tai dar nėra labai daug. — Tiesa, tarptautinės politikos klausimai yra labai visuotini ir dėlto kiekvienas jais gali susidaryti visai teisingą pažiūrą. Galima sutikti žmonių, kurie, nebūdami nei politikai nei laikraštininkai, bet tarptautinės politikos klausimus supranta labai teisingai ir net giliai.

Tačiau šalia to, tarptautinės politikos klausimai yra toki, kurie yra reikalingi didelių studijų. Čia yra tiek daug progų suklysti, o šios klaidos, paskleistos visuomenėje, atneša tiek daug skaudžių vaisių, kad labai naudingą visuomenei darbą atlieka kiekvienas, kuris stengiasi pats teisingai tais klausimais susigaudyti ir savo laimėjimus kitiems paskleisti. Mes lietuviai išeiviai esame pačių gyvenimo aplinkybių verčiami domėtis tarptautiniais klausimais, nes pati mūsų egzistencija yra pasidariusi ne kas kito, kaip tarptautinis klausimas.

TAIKOS KŪRIMO DARBAS

Otto von Habsburg, savo ką tik išleistoje knygoje apie Europos likimą labai įsakmiai pabrėžia, kad dabar yra atėjęs laikas ruošti politinę tautų ateitį. Europos tautos šiuo laiku pradeda graibstytis apie savo istorijos momentą, kuris turės begalinės reikšmės ateičiai. Autorius pastebi, kad dabartinė, pilna galimybių, situacija labai ilgai nesitęs ir dėlto ji gali likti neišnaudota. Yra tragiška, kad tautos daug mažiau ruošiasi taikai rimtu politiniu darbu, negu jos ruošiasi karui militarinėmis pastangomis. Ir kaip tik šiame momente jos viską pralaimi. Štai vokiečiai, puikiai pasiruošę karui, laimi beveik visus mūšius, bet iki šiol nesugebėjo pasiruošti taikai. O. von Habsburg, buvusio Austrijos imperatoriaus sūnus ir profesorius įvairiuose Amerikos ir Europos universitetuose, sako, II Pasaul. Karo laimėtojai nebuvo pasiruošę 1954 m. taikai ir dėl to jos nesukūrė.

STRASBOURGAS

Dabar pasauly yra du centrai, kuriuose dideliu mastu dirbamas tarptautinis pasaulio organizavimo darbas. Vienas centras yra New Yorko Jungtinės Tautos, iš kurių mūsų dienraščio skaitytojai gauna dažnų ir įdomių S. Narkeliūnaitės informacijų. Kitas toks centras yra Strasbourgas, kuriame posėdžiauja Europos parlamentas. Jis domisi tik Europos tautų problemomis. Čia yra dirbamas ne tiek dabarties, kiek ateities darbas. Šiam darbui yra susitelkusios visos Europos likimu susirūpinusios jėgos. Prie šio centro mūsų laikraštis savo atstovo neturi, tačiau lietuviška visuomenė turi galimybės būti tiksliai informuojama ir apie jo darbus. Čia jau treti metai yra leidžiama lietuvių kalba mėn. laikraštis, kuriame atsispindi visi naujosios Europos kūrimo atspindžiai.

Gal kaikas sakys, kad Strasbourgas yra teorija ir dėl to ne tikrovė. Tačiau nereikia pamiršti, kad ir teorija yra tikrovė. Pasaulis jau daug kartų yra apsirikęs, nekreipdamas dėmesio į teorijas, kurios ilgainiui yra jį užvaldžiusios.

"MŪSŲ JAUNIMAS"

Mėnesinis laikraštis "Mūsų Jaunimas" yra kuklus, bet vertingas moderniojo valstybiškumo mokytojas. Ypač besidominčiam tarptautinio bendradarbiavimo klausimais vargiai ar šiose aplinkybėse būtų galima pasiūlyti ką geresnio. Žinoma, šio žurnalo skaitymas reikalauja bent tiek dvasinės drausmės, kiek jos turėjo šio šimtmečio pradžios socialistai, skaitydami Markso raštus. Vertas didelio dėmesio yra Strasbourgo "Tarptautinės moralės kodeksas", kurį tąsomis dabar skelbia "M. J." Kiekvienas, kuris nori būti ne konjunktūriniu politiku ir žinoti savo veiklos gaires, šį statutą studijuos su didele nauda.

Šalia naujų oficialių dokumentų "M. J." duoda konkrečių naujo tipo visuomenininko pavyzdžių, kaip pvz. F. Ozanamas. Laikraštis cituoja jo žodį kunigams, kuris yra vertas to paties dėmesio ir mūsų laikais. Jaunas visuomenininkas, kuris mokysis savo darbo iš šių puslapių, galės būti tikras, kad jis savo veikloje neužplauks ant išvidinių sėlumų.

Reikia sveikinti šio leidinio redaktorių ir leidėją kun. J. Krivicką, kuris su didele ištverme varo visuomeninio ir politinio ugdymo darbą.

V. Bgd.

Apžvalga

Nūdienės Vakarų politikos paradoksai

PRANYS ALŠĖNAS, Kanada

Atrodytų, jog šiandien gal nėra laisvajam Vakarų pasaulyj žmogaus, kuriam bent kiek brangi sava religija, savas gyvenamasis kampas, savasis turtas, laisvė, savojo aš žmogiškoji vertybė ir visos kitos laisvojo gyvenimo sudėtinės dalys, kad jis dar abejotų kovos prieš raudonąjį komunizmą reikalingumu arba tikėtų bent kokiais taikaus sugyvenimo laisvojo pasaulio su komunistine tironija galimumais. Deja, visvien randasi valstybių, paskirų diplomatų, laikraštininkų ir net laisvojo pasaulio kraštų vyriausybių narių ar politinių partijų vadovų, kurie, jų žodžiais tariant, "taikaus sugyvenimo labui su raudonaisiais", smerkia visus tuos, kurie ryžtasi bent žodeliu išsitarti, jog reikalinga kovoti su komunizmu, nes tas baisusis voras baigia apraizgyti visą pasaulį savo pragaištingu voratinkliu... Tokie tai žmonės nuolat puola JAV senatorių McCarthy, puola jų išgalvotąjį "mccarthyzmą" ir visas kitas prieškomunistines apraiškas.

Tuo tarpu kai senat. McCarthy nieko blogo, o tik gero tenori, kaip savo gimtajam kraštui Amerikai, taip ir visiems tiems, kurie jį puola gyvendami kituose kraštuose. Tas žmogus, tai giliai įžvelgianti ir toli pramatanti asmenybė. Jis puikiai žino, kad keliaklupsčiavimas prieš raudonuosius nieko kito — tik vergiją ir kiekvienam individualią kilpą ant kaklo teatneš...

Antras iš tokių nekenčiamųjų išvardintiesiems minkštagalviams — tai Pietų Korėjos prezidentas, garbingas senelis ir savojo krašto didelis patriotas Syngman Rhee. Jis todėl ypatingai nekenčiamas, jog būdamas, tarytum ta prislopintoji pasaulio sąžinė, nuolat primena laisviesiems, kad reikalinga kovoti su raudonaisiais, kol dar ne viskas prarasta, nes ateis laikas, kada bus per vėlu. Tą patį tas garbingasis senelis pasakė ir JAV Kongreso nariams, šiuo metu viešėdamas Amerikoje.

Dr. S. Rhee samprotavimus JAV kongresmanai, esą, sutikę didele tyla, o kitos laisvosios pasaulio dalies spauda ir politikai sukėlė didelę audrą dėl Rhee atviro ir viešo pasisakymo. Ir nieko stebėtino. Kongreso nariai tyloj sutiko Pietų Korėjos prezidento išvedžiojimus ir siūlymus, matyt, dėl to, kad, paprastai, politinėse sferose tokie drąsūs ir atviri pasisakymai viešai neskelbiami, nors dauguma gal savo mintyse juos nešiojasi.

Na, o kad rėksniai, "taikaus" sugyvenimo su raudonaisiais šalininkai, rėkia spaudoj ir parlamentų tribūnose — tuščia jų. Matyt, jų tokia duona. Gal jie tik tuomet supras savo beprasmiškos politikos vaisius, kada enkavedistų bus genami Sibiro link. O šito pasaulis gali sulaukti savo nuolaidų politikos pasekmėj. Gi raudonųjų tikslas — pavergti visą pasaulį, o tuos "taikaus sugyvenimo" šalininkus, be abejonės, išvežti pir muosius ten, kur baltosios meškos gyvena...

DAR VIENAS TAIKOS LAIDOTUVIŲ MARŠAS

JONAS BRAZDŽIONIS, Chicago, Ill.

Karas Indokinijoje pasibaigė. Genevoje laimėta Maskvos stiliaus taika. Azijoje ir Europoje daugelis patenkinti, kad nutilo karštojo karo šūviai. Indokinijos džiunglėse. Daugelis žavisi komunistų laimėjimais, tačiau dar daugiau liūdi pralaimėjimu, nors tas viešai vadinama „garbingosios taikos" vardu. Komunistinė Kinija išeina į pasaulio jėgų areną, ji nori būti jėga Nr. 1 visame Azijos kontinente. Taip. Beveik po 23 m. laikotarpio moderniojo karo aidai išnyko, bet išnyko laikinai. Komunistinis banditizmas, turėdamas savo rankose iniciatyvą, sugrojo dar vieną taikos laidotuvių maršą. Antikomunistinės ar neutraliosios jėgos, būdamos gynimosi pozicijose, stebi ir nedaug ką rausta, kaip Maskvos ir Peipingo taikos laidotuvių direktoriai veža pasaulio taiką į kapus, kaip milionams žmonių neria ant kaklo komunistinės vergijos virvę ir veda prie kartuvių.

Piktieji veiksmai laukia dangaus keršto

Jei skaitome, kad žemėje yra velnias, tai drąsiai galime tvirtinti, kad to velnio vyriausia būstinė yra Kremliuje, kur jau 37-tį metą viešpatauja didžiausia šių laikų gėda ir pabaisa — SSSR.

Vergija, tironija, materialistinis žmogaus pavergimas, žmogiškų laisvių visiškas išniekinimas, brolžudiškos skerdynės, persekiojimai, nepasitikėjimas vienas kitu, azijatiškai civilizuotas barbarizmas, pasaulinio banditizmo organizavimas su penktosios kolonos pagalba — štai kokiais keliais Rusijos raudonieji budeliai žygiuoja į pasaulio užkariavimą ir komunistinės sistemos įvedimą „šioje ašarų pakalnėje".

Bolševizmo įsigalėjimas Rusijoj nuvarė kelias dešimt mil. žmonių į pražūtį. Suomijos ir Lenkijos užpuolimas, Katyno tragedija, tūkstančiai mažųjų Katynų organizavimas ir vykdymas, Baltijos valstybių okupacija, Rytų ir Vidurio Europos valstybių užvaldymas, sulaužimas visa eilė tarptautinių sutarčių, suvarymas milionų žmonių į priverč. darbo vergų stovyklas, okupuotų tautų deportavimas, naikinimas ir žudymas, laisvame pasaulyje organizavimas riaušių, sukilimų, streikų ar sabotažo aktų vykdymas — visa tai sudaro komunistinių darbų turinį. Jei dar pridėsime, kad komunistinė Kinija jau likvidavo 14 ar 15 mil. žmonių, o užimtoj kom. Indokinijoj numatoma, kad nukentės daugiau miliono žmonių, kiekvienam nesunku susidaryti vaizdas, kokios pasaulio taikos siekia komunistai.

Komunizmo imperijos didėjimas

Komunizmas įsigalėjo Rusijoj 1917 m. Tada 80,000 bolševikų užvaldė 145 mil. žmonių masę. „Išgriausim pasaulį iš pamatų ir naują tvarką įstatysim" — pirmieji komunistų šūkiai buvo ir yra šiandien komunistinės veiklos kelrodžiu.

Prieš II Pas. karą pasaulyje buvo vienintelė kom. šalis — Rusija su 170 mil. gyv. ir 8,1 mil. kv. mylių plotu. Karo metu Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą, Latviją, Estiją, dalį Suomijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Rumunijos, Kinijos bei Japonijos. Karui pasibaigus, sovietai gaudami geras dovanas Teherano, Jaltos ir Potsdamo konferencijose, okupuoja Rytų Vokietiją ir Rytų Austriją, įveda komunistinį režimą Lenkijoj, Čekoslovakijoj, Rumunijoj, Vengrijoj, Bulgarijoj, Albanijoj ir Jugoslavijoj. 1950 m. kinų komunistai Maskvos remiami galutinai įsigali visoj Kinijoj. Pagal Maskvos įsakymą šiaurinė Korėja užpuola pietinę. Karui pasibaigus, šiaurinė Korėja lieka komunistų valdžioje. 1951 m. raud. Kinija užima Tibetą ir dabar Ho Chi Minh sukilėliai iškovojo ir Genevos konferencija pagimdė naują komunistinės imperijos satelitą — šiaurinį Vietnamį. Ir vėl komunizmo smakui atiduota 61,000 kv. mylių teritorijos su 12 mil. žmonių, atiduota svarbūs turtai, kaip anglies, geležies rūdos, magnezijaus ir cinko ištekliai, cemento ir tekstilės pramonė, pietryčių Azijos ryžių aruodas, pagr. prekybos uostas Haiphong, anglies ir mineralų uostas Hongay - Campha.

Apskritai, per paskutiniuosius 15 metų Kremliaus diktatoriai užpajamavo savo imperijos knygose 5,5 mil. kv. mylių ploto teritorijos su maždaug 600 mil. žmonių. Ar bereikia didesnio grobio? Komunistai eina prie viso pasaulio pagrobimo, nežiūrint, kad jų imperija šiandien sudaro 13,6 mil. kv. mylių ploto teritorija, t. y., vienas ketvirtadalis viso žemės paviršiaus ir virš 800 mil. žmonių, t. y., trečdalis viso pasaulio žmonių.

Surasta auksinė geležėlė

Atėjo geografinių paralelių ir zonų gadynė: Korėjoj išvesta 38, Indokinijoje — 17 paralelė, Vokietija ir Austrija padalinta zonomis. Tokio paralelizmo bolševikai tik ir telaukia, nes tai yra geriausia priemonė sukelti brolžudiškus karus. Kaip Čekoslovakijai buvo primestas Muenchenas, taip Korėją ir Indokiniją sukapojo ir padalino „didieji" visai neklausydami tų kraštų balso. Prie „didžiųjų" skaitoma ir Prancūzija, kuri šiandien apstulbusi iš džiaugsmo, nes surado aukso geležėlę: 18 vyriausybių nesugebėjo išspręsti Indokinijos klausimo, gi 19-tosios vyriausybės galva Pierre Mendes-France, kaip iš dangaus nukritęs ekonomistas ir didvyris, pranešė prancūzams, kad slogučiui (atseit, Indokinijos karui) atėjo galas. Prancūzijos premjerui stropiai akompanavo Anglijos Edenas, patarimus davė Molotovas, reikalavimus statė Chou En-lai. Tačiau Mendes prekyboje yra ne laimėjimas, o nusilenkimas Maskvos ir Peipingo užmačioms, išdavimas indokiniečių ir paniekinimas tų aukų (92.000 vien iš prancūzų ekspedicinio korpo), kurių pareikalavo Indokinijos karas. Pagaliau Indokinijos karui sukišta apie 8 bilionai dolerių: prancūzai išleido virš 4 bil., amerikiečiai apie 3 bil. ir indokiniečių vietinė vyriausybė sumokėjo 348 mil. dol. Tiek Prancūzijos, tiek bendrai viso antikomunistinio pasaulio vardas Azijos tautų tarpe kaskart smarkiau menkėja, vakariečių prestižas smunka. Nuo 1945 m. komunizmas Azijoj žingsnis po žingsnio eina tolyn, o antikomunistinės jėgos traukiasi arba kapituliuoja.

Ir kas toliau...

Liepos mėn. 21 d. Genevos konferencija baigė karo veiksmus paskelbdama galutinę deklaraciją, po kuria parašus padėjo Cambodijos, Vietnamo demokratinės respublikos, Prancūzijos, Laos, Kinijos liaudies res-

(Nukelta į 4 psl.)

NELĖ MAZALAITĖ

SAULĖS TAKAS

ROMANAS

109

(Tęsinys)

Ji nutilo, ir paskui pamatė, kad ji buvo ne namie — taip, tai viena gimnazijos klasė, kareivinėse, Vokietijos mieste. Priešais sėdėjo būrys mergaičių, labai jaunos, ir dabar ji suvokė, ko jos čia sėdėjo. Jeigu jos būtų ne tokios jaunos sielos, ji nusijuoktų, ji tartų: — Atleiskit, aš apgavau jus, bet tai nebuvo pasirengta iš anksto — aš tiktai dabar pamačiau pati ir jums taip sakiau. Aš jūsų nieko neišmokiau. Nieko, kaip užinteresuoti kokį svetimtautį.

Ji nesakė to, ji tiktai pasikėlė tylomis išeiti, bet ji matė, kad jos tylėjo taigi, kad jos visos žiūrėjo tenai į rausvą saulę — ir dabar žinojo ji, kad jos mato labai toli. Paskui, kai jos bus išėjusios ir pradės kalbėtis trapusavyje, kai išgirs lenkų Svetlicoje muziką ir šoks prie tos, jos bus supratę, kad nieko neišmoko, nieko naudingo nei pritaikomo, kad labiau patiktų. Tai paskui. Dabar jos matė namų miestus ir upes, jos buvo išdidžios, jų negalėjai sugundyti pigiais ir svetimais dalykais.

Ji gi ėjo viena ir galvojo: — Kaip aš galėjau kalbėti joms apie svetimus kareivius, aš? Argi laipsnis daro skirtumą? — Ir ji jau negalėjo nusikratyti tų galvojimų, tarytum viskas buvo tiktai jai pasakota, jai, kad atsibustų. — Ką aš veiksiu su geriausiu žmogum, — galvojo, — jeigu jis ne savas. Mes išsemsim kalbas. Kai aš viena grįšiu ir grįšiu savo sapnais ir mintimis atgal, argi aš nebūsiu vieniša, baisiai vieniša, visada viena? Jis net negali ilgesiu užklysti į savo šiaurę. Ko? Ekskursija, vizitas, bet ne gyvenimas. Kaip galima jieškoti poilsio kaitroj po dekoratyviniu medžiu? Jis yra gražus, bet negyvas.

Ji galvojo ir galvojo, ne taip lengva buvo įtikinti save — jeigu pats nori priešingai. — Galėjai sakyti, kad čia netoli, tuojau už saulėlydžių yra namų upės, bet tai nebuvo taip paprasta, kaip kad staigiai, stačiai pagauta, kalbėjo mergaitėms.

Jis yra artimas mums, — gynėsi ji, — jeigu aš norėsiu, jis bus su mano tautos žmonėmis, jis prisiartins, kiek galėdamas. — Bet aš vogsiu jo — sielą, — sakė jos kitas balsas, — kodėl nueiti į svetimojo pusę yra išdavimas, o pervesti jį pas save, dezertyrą, būtų nuopelnas?

Tačiau, galbūt, rytmetis būtų padaręs — kaip jis mėgsta, — gerą nuraminimo biznį, gal ji būtų užmiršus, kaip tikriausia, ne viena tų, kur vakar klausės. Jeigu nebūtų atvykus į stovyklą rusų repatrijacinė misija. Majoro pareiga buvo lydėti juos — labai ironiškai jis ėmėsi to darbo ir jis paklausė jos, ar ji norės važiuoti drauge. Tai todėl, sakė jis, gal būs įdomu pamatyti stovyklos nuotaiką, nes — pirmą kartą misijoje yra lietuvis. Iš tenai.

Taip, ir jis kalbėjo į žmones, tas lietuvis — ir jį koliojo minia — žmonės tarytum nė nematė, ruso tiktai jį. Ir pavieniai, kai jiems buvo sakyta, jog gali prieiti ir klausinėti ir jis atsakys viską, jis, gal vienam kitam galėsiąs pasakyti apie jų namiškius — žmonės kalbėjo tiktai užgaules. Niekas nesiklausinėjo apie savus. — Rusas sėdėjo šalimais, ir jam turėjo būti išversta kalbos, tačiau — ji stebėjo, tai tiktai apgaudinėjimas, taip jie norėjo sumeškerioti ką nors atvirumu: — jis pats suprato lietuviškai. Ir pamažu ją ėmė toks pat įtūžimas, kaip regėjo kiekvieno akyse.

Pagaliau ceremonijos baigėsi, majoras — matė ji — mielai prisidėtų jeigu čia suruoštų linčo teismą — tačiau jis dar turėjo juos išleisti už stovyklos, tai buvo jo darbas. Ir staiga, tasai lietuvis, su milžiniškais epoletais sako jai:

— O jūs? Nemanote važiuoti namo?

Ji pasižiūrėjo — ne, ji negalėjo matyti jo išvaizdos — jis tiktai linko po antpečiais, bet jis buvo iš ten, — galvojo ji. — Tu esi laimingas vistiek, tu atvykai iš ten ir ten grįši, tu matai savo negeromis akimis viską į ką mes iš tolo meldžiamės. — Ir taip ją apima ilgesys — niekuomet jisai nebuvo paaugęs iki tokio dydžio — ji sako karštai:

— Tuojaus. Su jumis. Ar jūs galite duoti garantiją, kad leisit man pereiti laisvai per brangias vietas, — jos balsas dega, — leisit pasirinkti kapus, ir tada sušaudysit? Ar galit garantuoti, kad neištremsit, nekalinsit, netardysit — tik sušaudysit?

— Ar ji beprotė ar girta? — sako rusas, jis buvo nepriruoštas ir nebeprisimetė, kad nesupranta. Jis jau seniai buvo įdūkęs ant visų, ir dabar tai pribaigė. — Beprotė?

Ir tasai, kuris kalbėjo lietuviškai, atsakė:

— Ne.

Jis atsakė mums abiem — galvoja ji, — man ir savo ponui. — Ir ji pamatė to akis, lietuvio — jis visas buvo po svetimais antpečiais pridengtas ir prispaustas, bet jo akis tiktai ji matė, ir jai pasirodė, jog ir jis norėjo to paties, ko ji buvo jo klaususi.

O paskui, kai jie buvo jau vieni, majoras paklausė:

— Ką jūs kalbėjote, ką pasakėte savo Judai?

Ji pakartojo tą kalbą, ir susimąstęs jis pasakė:

— O, kaip giliai liko ten jūsų šaknys. Jūs niekuomet visai nebūsit kokioj kitoj vietoj.

Ir dabar ji žinojo, kad atėjo laikas pasakyti ką ji buvo sužinojus dėl jo ir savęs.

Tai trenkė jį skaudžiai, ji matė — jis tvirtino, jog tai negali griauti jų kelio, jeigu ji net pusiau ten gyvens, kur negali grįžti. Žmogus juk yra žmogus, turi gyventi — jam užteks ir to, kad ji bus šalia jo tiek, kiek gali. — Bet ji žinojo, kad jau ne. — Net ir dėl to, — sakė ji, — kad niekas neturi teisės mokyti kitą to, ko pats netiki: ji gi buvo gundžiusi jaunas širdis būti išdidžiomis ir teisingomis.

— Tai įspūdžiai — degantys įspūdžiai iš šiandien — ir kaip sakai, dėl tų jaunų širdžių. Tu pasigalvok ir suprasi, kad gyvenimas neturi tokių nesulinkstančių linijų. Rytoj. poryt — galvok savaitėm. Leiskim nebaigti tos kalbos dabar, būk gera.

(Bus daugiau)

Lietuviška spauda ar smuklės

Kova dėl spaudos laisvės

J. KUZMICKIS, D. Britanija

Anei rašto, anei druko,
mums turėt neduoda...
A. Baranauskas

Kai 1865 m. Vilniaus general gubernatorius **Kaufmanas,** susitaręs su Varšuvos generg. **Miliutinu,** uždraudė lietuviams spaudą lotyniškomis raidėmis ir kai rugsėjo 25 d. tą įsakymą patvirtino Rusijos vidaus reikalų ministeris **Valujevas,** prasidėjo ilga ir atkakli kova dėl mūsų spaudos laisvės.

Nors lietuviškos knygos lotynų raidėmis plūdo iš Prūsijos į Lietuvą, tačiau norėta, kad tas gėdingas įsakymas būtų atšauktas ir tuo reikalu įvairių Lietuvos vietovių žmonės siuntė prašymus Rusijos vidaus reikalų bei švietimo ministeriams ir net pačiam "šviesiausiajam carui".

Šiandien įdomu prisiminti argumentus, kuriuos naudojo tų prašymų rašytojai, nes jie ir mums, tremtiniams, pravartūs.

"Kuo gi mes prasiblaivysime?"

Mosėdžio vikaro **kun. Juozapo Tumo** išjudinti, Darbėnų valsčiaus lietuviai 1898 m. parašė prašymą "Jo Ekscelencijai Ponui Vidaus Reikalų Ministeriui", klausdami, "nejaugi užmiršo, kad ir mes, lietuviai, trokštame knygų?".

Tačiau tas prašymas reikėjo ir pagrįsti, kad rusų valdžiai ne atrodytų, jog spaudos laisvė— pats esminis prašytojų tikslas. Dėl to buvo argumentuota blaivybės reikalu, kuriam ta valdžia neturėjo būti abejinga:

"Štai, valdžia kovoja su gertuvėmis, ji norėtų, kad mes ne gaištume karčiamose. Tik kuo mes prasiblaivysime ir nusiraminsime? Valdžia sako — knygomis ir laikraščiais. Taip ir mes manome ir trokštame. Nebetaukšime niekų karčiamoje prie buteliuko degtinės per ištisus šventadienius, skaitysime knygas ir laikraščius. Tik, ai man, kad tų knygų ir laikraščių nėra. Rusiškuosius mes skaitome ir skaitysime, kas pakankamai moka šios kalbos. Tik tokių žemaičių labai nedaug; visi mūsų apylinkės gyventojai iš visos Kauno gubernijos arba nieko rusiškai nemoka, arba temoka keletą žodžių, išgirstų ar girdimų valsčiaus valdyboje. Jiems vis tasia, ar bus ant stalo rusų knygų, ar ne.

"Visai kitas dalykas būtų, kad mes turėtume lietuviškų knygų ir laikraščių: visi įdomautume ir skaitytume, nes visiems būtų jos įmanomos, visi mokame skaityti savąsias lietuviškas knygas, lietuviškomis raidėmis spausdintas" ("Mūsų Senovė", I kn., 1921 m., 53 psl.; "Dėl spaudos grąžinimo").

"Už ką turime sėdėti kalėjimuose?"

Nuo darbėniškių neatsiliko Gintiliškės valsčiaus žemaičiai. Jie taipgi tais pačiais metais parašė prašymą vidaus reikalų ministeriui, o norėdami, kad ko daugiausia žmonių po juo pasirašytų, turėjo iš kun. J. Tumo tokią instrukciją:

"Tegu tie tepasirašo, kurie moka žemaitiškai pasirašyti. Kurie gi dar nemoka, tuos išmokyk ant atskiro popieriaus žemaitiškai pasirašyti, o paskui paduok jam prašymą pasirašyti".

Kai darbėniškiai savo prašymą pagrindė blaivybės argumentu, Gintiliškės valsčiaus žemaičiai pabrėžė teisingumo reikalą:

"Jo Ekscelencija! Uždraudimas Rusijos valstybėje spausdinti lietuviškąsias knygas pradeda mus slėgti vis labiau nebepakenčiama našta. Sunku ir užgaulinga! Dėlko mes turime vagiškai apsirūpinti knygomis iš Prūsų, iš mūsų vientaučių, taip mums reikalingomis maldaknygėmis, be kurių niekas mūsų neapsieina? Už ką, pasitenkindami tokius nekaltus reikalus, mes turime ištisais metais sėdėti kalėjimuose ir būti ištrėmime? Leidiniams prieš valdžią, kurie skerbiasi į mus iš Prūsų ir iš Amerikos, tų labai daug, mes nepritariam, bet tik mes turėtume bet kokią leistąją gazėtėlę ir religinio turinio knygelę, be kurių mes, katalikai, niekaip neapsieiname.

"Todėl meldžiame Jo Ekscelenciją, išgirskite mūsų balsą iš Žemaičių nuošalio, išnauja pakelkite klausimą apie lietuvių spaudą ir palaiminkite mus palankiu mums jo išsprendimu". (Ten pat, 54 psl.).

Deja, ar galėjo teisingumo argumentas paveikti ministerį, kai paties spaudą draudžiančio įstatymo pagrinde glūdėjo neteisingumas ir tautžudystės intencija?!

"Mažas nuošimtis analfabetų"

Mosėdžio valsčiaus žemaičiai 1898 m. rugpjūčio mėn. parašė prašymą "Jo Ekscelencijai Ponui Žmonių Švietimo Ministeriui".

Prašymo pradžioje jie pasisako jaučią pareigą "pranešti vadų žiniai, ko gi reikalauja gyvenimas vakarinėse lietuvių gubernijose" ir iškelia dvi slėgiančias anomalijas".

"Taigi, 1, persekiojimas lietuviškų knygelių, spausdinamų nuosaviomis senovinėmis lotyniškai lietuviškomis raidėmis, ir 2, persekiojimas lietuvių kalbos pradedamosiose mokyklose".

Mosėdiškiai, pažymėję kad beveik visi lietuviai yra katalikai, kurie ir religiniais sumetimais yra pripratę "tankiai žiūrinėti į knygelę", toliau taip argumentavo:

"Visuotinasis sąrašas pareikš, kaip mažas nuošimtis analfabetų visoje lietuvių liaudyje, neišskiriant nei moterų, nei vaikų. Todėl lietuviai be galo yra reikalingi knygų ir ilgainiui tas reikalas vis didėja, tuo gi tarpu jų leidimas Rusijoje sustabdytas. Rusų knygelės lietuvių negali patenkinti, nes nedaug tėra tokių, kurie pakankamai moka rusiškai, kad galėtų laisvai naudotis rusų spaudos žodžiu. Lietuviškosios knygelės, spausdinamos rusų raidėmis (graždanka) taip pat nepatenkina, nes 1, per ištisus 35 metus jų teišleista 25, priskaitant prie to abėcėles ir net antgalvius siuvėjo matų; 2, šitos knygelės jau bibliografiška retenybė, nes jas lietuviai bemaltant naikino, taip keistos jiems jos matės; 3, be to, ir mokančių skaityti kirilica sulig "Pamiatnaja Knižka Kovienskoj Gubernii" ant kelių šimtų tūkstančių paskaitančių lietuviškai teprisiena 12—15 tūkstančių; 4, jau pats kirilicos būdas, jos netinkamumas lietuviškiems garsams reikšti, prasčiokams yra "nekatalikiškas" ir jų į bažnyčią jie nesinešios" (t. p., 55 psl.).

Lietuviai nepaiso policijos

Toliau mosėdiškiai aiškino, kad, neturėdami legaliai spaudintų maldaknygių, lietuviai nusikreipė į Prūsus, kur spauda nevaržoma, ir pasirūpina religinių knygelių: "Tai lengva patirti pirmą šventadienį bažnyčioje ir kas dieną bet kuriuose sodžiaus namuose".

Kaip plačiai pasklido Prūsijoje spaudinti leidiniai, rusų tarnautojai galį patikrinti gubernijų raštinėse, kur yra ilgiausi sąrašai nubaustų lietuvių: "Tačiau nežiūrint griežščiausių policijos persekiojimų,... užsienių leidiniai nesustabdomai plečiasi".

Melsdami spaudos laisvės atžvilgiu sulyginti lietuvius su latviais ir estais, mosėdiškiai iškėlė ir blaivybės argumentą, nes "be gimtojo spaudos žodžio jokiu būdu neatitrauksi lietuvių nuo gertuvės ir degtinės".

Pagaliau, mosėdiškiai pabrėžė netvarką pradinėse mokyklose, kuriomis lietuviai nepasitikį dėl šių priežasčių:

"1, dėl to, kad ten vaikai nuo pat pradžios negirdi nė vieno savo žodžio. Mokytojai, kad ir mokėdami lietuviškai, turi tyčia apsimesti nemoką... 2, Mokykla savo bute neišmokina mūsų vaikų skaityti lotyniškomis raidėmis, be ko ligi šiol neapsieidavo nė vienas lietuvis... 2, Mokyklose religijos mokyti gana sunku. Kunigus už bet kokį mažmožį pati liaudies mokyklų direkcija pašalina: mokyti turi nepaprasta kalba ir iš rusiškų vadovėlių" (t. p., 56-7 psl.).

Visos tos pastangos aukotos vienam tikslui — "kad būtų galų gale panaikintas uždraudimas spaudinti knygas lietuviškomis raidėmis", kaip savo prašymą baigė mosėdiškiai.

Lietuvių žemaičių argumentai įsidėmėtini: ir šiandien tremtyje daug kam lengviau nusipirkti alaus ar degtinės bonką, negu naują knygą; ir šiandien svetima mokykla "neišmokina mūsų vaikų skaityti lotyniškomis raidėmis" lietuviškos spaudos.

TAIKOS LAIDOTUVIŲ MARŠAS

(Tęsinys iš 3 pusl.)

publikos, Vietnamo valstybės, SSR ir Didž. Britanijos atstovai, o JAV turėjo tiek savigarbos, lyg atsimindamos Linkolno žodžius, kad kraštas — tauta — valstybė negali būti pusiau laisva ir pusiau pavergta, po Genevos deklaracija atsisakė padėti savo parašą. Indokinijos komunistų sukilėliai pasidarė šiaurinio Vietnamo valstybės tvarkytojais.

Sutarty pasakyta, kad po dviejų metų visame Vietname turi būti pravesti rinkimai suvienytai vyriausybei sudaryti. Šis punktas jau iš anksto galima perduoti klaunams ir cirkininkams pajuokai, nes kol komunistai nebus užtikrinti laimėjimu, jokių rinkimų niekad nebuvo ir nebus.

Dar nesuspėjo nudžiūti rašalas, Ho Chi Minh, džiaugdamasis pergale ir Prancūzijos viešpatavimo pabaiga Indokinijoj, jau spėjo pareikšti, kad netrukus bus išlaisvinta visa Indokinija.

Komunistai tikisi per ateinančius du metus pirmiausia atsiimti likusį Vietnamą (pietinę dalį), kas sudaro 66,300 kv. mylių ploto teritorija su 11 mil. gyventojų ir kur yra dar didesni ryžių, gumos, cinko centrai, aerodromai ar jūros uostai.

Komunistai turėdami visą Vietnamą, turės geriausius šansus brautis į Cambodiją ir Laos.

Maskva ir Peipingas skuba su naujais pasiūlymais. Maskva susirūpinusi Europos ir Peipingas Azijos „saugumo" reikalais. Europos Armijos išardymas, Prancūzijos „paviliojimas", vakarų sąjunginінkų vienybės skaldymas, kom. Kinijos įvedimas į Jungtines Tautas, Chiang Kai-sheko likvidavimas Formozoje, pasisekimo išnaudojimas Azijoj — štai kokie tolimesni komunistinių bosų planai.

Bolševikiniams grobikams ruoš tarptautinį tribunolą

Prieš išvykdamas iš Europos į JAV, Kerstenas pareiškė darysiąs viską sukviesti tautoms į tarptautinį tribunolą, kuris, dar ir už akių kol kas, nuteistų bolševikinius galvažudžius. Kersteno pareiškimu, pasaulis bus nustebintas, kai JAV kongresas paskelbs visą Kersteno komiteto surinktą medžiagą apie bolševikų elgesį pačioje Rusijoje, Pabaltijo kraštuose ir kitur.

Ko verti bolševikų pažadai ir su jais sudarytosios sutartys, vokiečių spaudoj nurodomas kad ir estų min. Selterio Kersteno komisijai atpasakotas atvejis. Min. Selteriui pareiškus abejojimą, ar Sovietai laikys's sudarytųjų su Estija ir kt. Pabaltijo valstybėmis sutarčių bei duotų pažadų, Stalinas atkirto: "bolševiko žodis yra šventas". Deja, po 3 dienų jo kraštą, nepaisant visų Stalino pažadų, okupavo rusų armija, pastebi "Volksbote". "Neue Zuericher Zeitung" žiniomis, Kersteno komitetą Berlyno liudininkai ir atitinkamos institucijos išsamiai supažindino su žmonių grobimu, taip pat pavergtuose kraštuose dvasine, politine ir ūkine priespauda. Juose naudojami tie patys metodai, kuriuos bolševikai vartojo 1939 m. užpuolę Lenkiją ir paskiau pavergę Lietuvą, Latviją, Estiją. Tačiau, nepaisant visų bolševikinių priespaudos priemonių, Rytų Europoje tebeveikia atsparus sovietinei sistemai pasipriešinimo branduolys. Komiteto įsitikinimu, komunistų pavergtosios tautos per laisvus rinkimus pasisakytų pries sovietinę sistemą santykiu 9:1. Komunistai, šnekėdami apie taiką, faktiškai ruošiasi į karą. (E.)

Tik 10 riterių visame krašte

Abisinijos imperatorius Haile Selasie sugalvojo du naujus garbės titulus. Vedusieji, kurie išgyvena 25 metus be jokių šeimyninių barnių, pakeliami į riterius ir įteikiami ypatingi ordinai. Išgyvenę 40 metų gauna "didžiojo riterio" titulą. Ligi šiol tokių riterių savo imperijoje terado tik penkias poras, įskaitant ir save.

3241 So. Halsted St.
Tel. CAlumet 5-7237
Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vak.
Sekmadieniais uždaryta

Prekės geriausių Amerikos išdirbysčių. 42 metų prekyboje patyrimas. Pirkėjai sutaupo daug pinigų ir gauna geras, prekes lengvais dalinais išmokėjimais.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted St.
Tel. CAlumet 5-7237

Budriko Radio Valanda leidžiama 25 metai iš WHFC stoties, 1450 kil., ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. Orkestras, dainininkai, rekordai.

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKIT ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ BEI SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ
PROGRESS FURNITURE Co.
4181-83 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko kolonijoj
KASDIENĄ ČIA RASITE
DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.
LENGVI IŠMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS

Pradėk Taupyti Šiandien, Turėsi Rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje. BRIGHTON SAVINGS & LOAN moka 3% pelno ant jūsų sutaupų.
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKAS, Sec'y
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antrad., penktad ir šeštad. 9 v. ryto iki 4:30 p. p.
Trečiad. 9 ryto iki 12 v. d. Ketvirtad. 9 ryto iki 8 vak.

CONRAD'AS—FOTOGRAFAS
(Lietuvis)
Moderniškai įrengta vieta įvairioms nuotraukoms. Specialybė—vestuvės. Jaunavedžiams duodama puiki ir brangi dovana. Sąžiningas ir gražiai atliktas darbas.

414 WEST 63rd STREET
Tel. ENg. 4-5883 arba ENg. 4-5840

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus ir pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Telef. SE. 3-2146
arba BI. 7-7075
1885 CANALPORT

MES PERKRAUSTOME JŪSŲ baldus saugiai keletą blokų arba kelias dešimt mylių
Vieno kambario baldus arba viso namo. Kreipkitės pas mus. Turįs daug metų patyrimo perkraustymo darbe.
Pristatome anglis ir pečiams aliejų — dideliais ir mažais kiekiais.
STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Avenue Tel. VIrginia 7-7097

TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI
VĖDINTUVAI — VĖSINTUVAI
ELEKTROS REIKMENYS
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.
DAINA TELEVISION
sales-service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

NUO UŽSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jo gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT ir stabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarpirščių. Yra tinkamas vartoti nuo išdūstančios, suskilusios odos dedervinių, odos išbėrimų ir t.t., taipgi tinkamas vartoti vaikučiam kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Jis yra geras gyduolis visų išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75 ct., $1.25 ir $3.50

Pirkit vaistinėse Chicagoje ir apylinėse — Milwaukee, Wisc., Gary, Ind. ir Detroit, Michigan arba rašykite ir atsiųskite Money order į:
LEGULO, Department D.
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

SEGHETTI TRAVEL BUREAU
2451 S. Oakley Ave. — Tel. YArds 7-3278
MES PARŪPINAME KELIONES: Lėktuvais — Geležinkeliais — Autobusais — Laivais.

Taipgi parūpiname bilietus, viešbučius ir sutvarkome visus su kelione surištus dalykus. TURIME LIETUVIŲ SKYRIŲ. Pildome afidevitus. Keliones planuokite iš anksto kitiems metams. Anksčiau užsisakykite bilietus kaip lėktuvais taip ir laivais, tai būsite tikri, kad tikrai gausite vietas. Pirkdami bilietus pas mus nemokėsite brangiau ir išvengsite laiko sutrukdymo, nes nereikės lankytis nei į geležkelio stotį ar aerodromą, nes visa tai atliksite vienoje vietoje — PAS MUS.

EDW. SAUNORIS
GĖLININKAS
Pas mus galite gauti gėlių kapų papuošimams sodintų ir skintų įvairiausių rūšių ir gėlių korsažams.
111th St. & Pulaski Ave.
(Priešais Šv. Kazimiero kapines)
Telef. GArden 4-0087 ir GArden 2-1052

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite:
ANTANAS VILIMAS
1841 SO. CALIFORNIA AVE., CHICAGO, ILL.
ROckwell 2-2282

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!
Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutaupas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutaupas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienos. NEMOKAMA VIETA AUTOMOBILIAMS.
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAymarket 1-2028
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

SPECIALUS NUPIGINIMAS!
ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.
2310 WEST ROOSEVELT ROAD Telef. SEeley 3-4711
Gausite dar specialią dovaną, jei paminėsite, kad šį skelbimą matėte "Drauge"
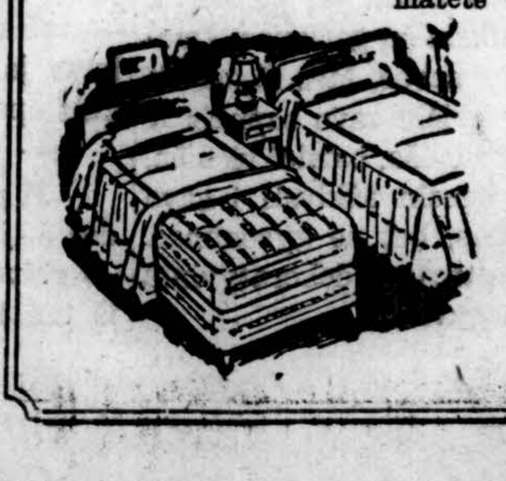
11 dalių miegamojo baldai tik už $149.00
Pasinaudokite šia reta proga, nebrangiai įsigyti miegamojo visą apstatymą įskaitant matracus ir spyruokles.
Užeikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

? MIDUOLIS ?

Kodėl Petras pradėjo gerti?

MASKVA IŠSIGĄSTA VODKOS

Rusai sako:

— Arbata tai ne degtinė — jos neišgersi daugiau kibiro.—

Prof. K. Pakštas kartą minėjo, kad kai rusai nori pasirodyti, vodką geria aršinomis: užsako, kad sustatytų pilnų stikliukų per aršiną ilgio, išmaukia vieną po kitą ir eina, jei dar gali paeiti.

Na ir pageria maskoliai. Jei ne kibirais ar gorčiais, tai kvortomis — tikrai, ypač jų "tautinio" gėrimo — vodkos.

Bet jau Saliamonas, kurs laikomas vienu iš išmintingiausių tarp žmonių (nors jo išmintis aiškiai sušlubavo, kai reikėjo apsispręsti dėl žmonų), yra pasakęs:

— Stiprus gėrimas daro žmogų pašėlusiu, laukiniu. —

Tai va — ir Kremlius ėmė jausti, kad vodka daro tovarišėius pašėlusius. Sovietinė spauda jau ėmė skelbti aliarmą — Maskolijoje perdaug geriama.

Oficialus darbo laikraštis "Trud" pasakoja apie kolchozininką, kurs pavogė kolchozo arklą ir apie kitą darbininką — kaip jie pardavė brangius įrankius rinkoje. Aišku, skelbia "Trud", kad šie vagys esą vodkos aukos. Ta pačia priežastimi aiškinama ir chuliganizmas, pareigūnų darbo mažas našumas, šeimų pametimas; esą dėl vodkos net moksleiviai apleidžią pamokas.

"Pravda" nesidrovi paskelbti, kad fabrikų miegamuosiuose jau esą gerdaug geriama. Ar jie dėl to geria, kad jaučiasi ne laimingi? Ne. "Pravda" randa geresnį atsakymą — dėl to, kad nepakankamai yra kultūrinio darbo tuose miegamuosiuose. Kiek juose galima įvesti kultūros, kad jie patys žvėriškai atrodo: didelis kambarys barake su apie 60—80 lovų! Tėra tik viena prausykla su ilgu pakeltu loviu ir kranais. Nei šilto vandens, nei to amerikiečių pamėgto purškiančio lietaus, nei vonių.

Kas rytą mergina, kuri tvarko tuos miegamuosius, atneša kibirą karšto vandens — vieton arbatos. Jei dar priskaitysime porą paklodžių, tai ir viskas ką tų miegamųjų įnamiai gauna.

Ne tik tie miegamieji, bet ir miegotojai primena aprašymus iš Dostojevskio "Mirties namų". Juk anksčiau jie buvo ūkininkai, sau žmonės, dabar sovietinės mašinos krumpliai, iš kolektyvizuojamų kaimų atbėgę į šiuos dvokiančius barakus. Jie savotiški tremtiniai, tik be vilties kurnors emigruoti. Ar nuostabu, kad jie užsimiršimo bando jieškoti vodkoj?

Tuose miegamuosiuose kurį laiką gyvenęs Leonas Volkov aprašo juos žurnale "Newsweek". Jis nupasakoja vieną jo arčiau pažintą būdingą įnamį: Petras seniau buvo savininkas 10 akrų derlingos žemės. Turėjo du arkliu, karvę, keletą kiaulių. Buvo namuko savininkas kaime. Viskas buvo sukolchozinta ir Petras pabėgęs į miestą kurį laiką buvo mūrininkas. Jis nebuvo laimingas. Naktimis jis verkė paliktos žemės ir šeimos. Iš pradžių buvo geras darbininkas, bet pamažu ir jį įtraukė bendras sūkurys. Ir jis, kaip kiti, pradėjo vogti. Juk jis galvojo — nuo ko jis vagia? Negi nuo kaimyno. Jis vagia nuo valstybės, kuri tapo didžiausias vagis: atėmė jo žemę ir viską.

Kuo ilgiau Petras gyveno mieste, tuo labiau gėrė. Vyras, kurį "Pravda" vadina kultūriniu darbininku, atėjo pasikalbėti su Petru. Prinešė jam Stalino knygų apie leninizmą. Kadangi tas "kultūrininkas" žinojo, jog Petras pirma buvo ūkininkas, pradėjo jam visų pirma skaityti apie komunistų kolektyvizacijos programą. Var gšas, su tuo toli nuėjo bešviesdamas Petrą. Jis tam propagandistui pasakė:

— Tai sakai, kad vyriausybė (Stalino vardo minėti tada jis nedrįso) mane padarė laimingą atimdama mano žemę?!

Ir neilgai laukęs Petras raudonąjį propagandistą strimgalviais nuleido žemyn laiptais, o pats tą naktį dar daugiau įsisiurbė į vodką.

Kremlius jau ima vodkos b imintis. Jau suvaržomas svaigalų pardavinėjimas, uždaroma tūkstančiai vietų kur greitomis buvo galima burnikę išmesti. Mes manytume, kad jeigu ir Kremliaus raudonieji didikai mažiau siurbtų vodkos, o daugiau gromulotų kaviarus, gal visiems pasaulyje būtų lengviau gyventi. —J. Pr.

Sunki jūrininkų tarnyba

Sovietų karo laivai lankėsi Švedijoje, švedų — Leningrade. Švedus pavaišino taip, kad 8 švedų jūrininkai atsidūrė švedų teisme už pasigėrimą. Jie aiškinosi, kad "tarnybiškai jie buvo priversti gerti daugiau, negu jie buvo ištroškę". Esą rusai pakėlę tostą už Švediją, ir mes turėjome — aiškinosi baudžiamieji — tostu už Rusiją atsakyti. Paskui rusai kėlė už taiką ir sugyvenimą, ar mes galėjom neatsakyti. Paskui vis daugiau ir daugiau tarnybinių tostų...

MAŽASIS TOBULYBĖS KELIAS

Parašė: B. P. MARTIN

Šis kelias, kuris neabejotinai užtikrina visiems pasiekti tas aukštybes, į kurias Dievas vedė Šv. Teresėlę, yra ne tik galimas, bet ir visiems prieinamas. Visas pasaulį, kalį pastebi šv. Augustinas, „negali padaryti ką nors didelio". Tačiau kas negali melstis, nusižeminti ir mylėti P. P. Pius XI

Šiame amžiuje šv. Teresėlės Mažasis Kelias yra geriausias. Tikrumo je tėra vienintelis kelias, vedąs į amžinąją laimę. Juk Kristus pats yra pasakęs: „Iš tikrųjų sakau jums, jei neatsiversite ir nepasidarysite kaip kūdykiai neįeisite į dangaus karalystę". Dangus ir žemė praeis, bet mano žodžiai nepraeis...

Knygutė turi 150 puslapių ir kaina tik $1.00 Su kietais viršeliais $1.50.

KAIP IŠVENGTI SKAISTYKLOS

Naujai išleista veikalelis kuris duos naudingų patarimų mums patiems ir kitiems. Skaitykite ir kitiems platinkite šį veikalėlį, nes kiekvienas krikščionis turėtų perskaityti.

Kaina 40 centų

Užsakymus su pinigais siųskite

DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

KAIP DABAR GYVENA INDĖNAI

(Atkelta iš 2 psl.)

nebepasirodė, broliai nusprendė jį užmušę šuns pavidale. Nenorėdami turėti reikalų su burtininkais, jie savo seserį išvarė iš namų.

Moteris, vardu Geltonasis Peilis, apsigyveno toli nuo savo brolių. Praslinkus keletai mėnesių ji pagimdė penketą gražių šunyčių. Susigėdus, tačiau pilna gailesčio, ji neužmušė savo vaisiaus, o jį paslėpė maišely, padarytame iš stirnelių kojų odos.

Vieną dieną, grįžus iš miško, ji palapinės židinio pelenuose pastebėjo mažų vaikučių pėdas. O, kaip ji nudžiugo, kai suprato, jog šunyčiai, išėję į dienos šviesą, pavirsta vaikučiais.

Kitą dieną ji pasislėpė palapinės kampe. Kai šunyčiai išlindo iš maišelio ir pavirto gražiais vaikučiais, tada motina pribėgo užrišti maišelį. Tačiau jai berišant trys vaikai spėjo įlįsti į maišelį ir vėl pavirto šunyčiais. Du likusiuosius motina prispaudė prie savo širdies, ko švelniausiai glamonėdama. Paskui apvilko juos balto kiškučio drabužėliais, o šuniukus nuskandino. Kai vaikai užaugo, buvo labai protingi, nes jie paveldėjo tėvo burtininko galią. Tiedu vaikai ir davė pradžią didžiulei giminei, vadinamai Lygumos Šunų Vaikai.

Tokia tai pasaka.

Grįžant iš paupio žvilgteriu į būrį palapinių, prisiglaudusių prie nedidelio miškelio, visai arti Amos miesto. Smilksta keletas žiburių; melsvi dūmai kyla į violetinį dangų. Upe iš žūklės grįžta būrys indėnų: dažytos valtys, kaikurių net su motoriukais. Amteli keletas šunų. Išlipa vyrai ir, išsivilkę valtis į krantą, lenda į savo palapines. Žuvis tuoj bus iškepta, o po vakarienės visus priglaus tamsuma ir saldus miegas. Rytdiena bus tokia pat, kokia ir ši diena.

Indėnų kapinynas

Harikana upės srovės nešami tolyn, tolyn į šiaurę, įplauksime į nedidelį ežerą, vadinamą Obalski. Prie pat ežero, ant kalnelio, yra didokas indėnų kapinynas. Nieko ypatingo: žemė apaugus žole, įsmeigtas vienas kitas kryžius. Harikana upės slėny yra daug tokių kapinynų... Čia geriausia vieta padaryti šios giminės apmąstymą.

Indėnų giminė nepalieka nieko, kas nustebintų mūsų akis, išskyrus vieną kitą akmeninį karo kirvį, keletą gražiai išpuoštų kailinių ir plunksnuotų galvos papuošalų. Tačiau ji mirta su didžia viltimi į naują gyvenimą, nes jos vaikai regėjo pasaulio Išganytojo Šviesą.

Austrai susirūpinę grožiu

Austrų valdžia įsitikino, kad kiekvienas jų pilietis turi teisę turėti galimai gražesnę ir sveikesnę veido odą. Paskelbta, kad valdžios lėšomis bus gydomi visi, kas tik panorės ištaisyti savo odos raukšles, spuogus ar kitus nelygumus. Sąlyga viena — tuo negali pasinaudoti daugiau pasiturintieji, bet vidutiniokai, kaip minėta, bus gydomi nemokamai.

Kaip jau žinoma, du trečdaliai visų pacientų yra moterys. Sakoma, kad naujasis mostas daugeliui įstaigų tarnautojų padės išlaikyti dabar turimas vietas, nes kitoms, ypač kur turima reikalų su visuomene, jau grėsė ir atleidimas iš darbo, nes įstaigų viršininkai nenori laikyti nesveikos veido odos tarnautojas. Dabar visi austrai jau galės būti "gražūs".

AUTOMATIŠKAS ŠILDYMAS
AL. STANČIAUSKAS ir AL. LAPKUS

Instaliuoja naujiems ir seniems namams American Standard ar kitų geriausių Amerikos firmų gazu, alyva ar anglimis kurenamus pečius (furnaces).
Daro gazo ir alyvos pakeitimus
Deda stogams rinas (gutters).
Instaliuoja moderniškiausius "Victor" automatinius šalto oro vėdintuvus — Automatically "Victor" Room Air Conditioners.
Lengvos išsimokėjimo sąlygos
Pilnas draudimas ir garantija
1337 SO. LARAMIE ST. OLympic 2-6752
CICERO 2-8492

"DRAUGAS" SKELBIA KETVIRTĄ
ROMANO KONKURSĄ
Vėl skiriama tūkstantis (1,000) dolerių premija

1. Dienraštis "Draugas", talkininkaujant "Draugo" Bendradarbių Klubui, skelbia naują lietuviško romano konkursą. Paskutinė data konkursui skiriamo romano rankraščiui įteikti — 1954 m. lapkričio mėn. 1 d.

2. Geriausiam romanui skiriama premija — tūkstantis dolerių.

"Draugas" įgalioja premijos sutelkimu rūpintis "Draugo" Bendradarbių Klubą.

3. Jury komisiją sudaro šie asmenys: Bernardas Brazdžionis, dr. Juozas Girnius, Antanas Gustaitis, dr. Juozas Leimonas ir Kazys Mockus.

4. Romano siužetą pasirenka patys autoriai. Romanas turi būti parašytas mašinėle, nemažesnis kaip apie 200 romano formato puslapių.

5. Kūrinius siųsti adresu: Romano Konkurso Komisija, "Draugas", 2334 So. Oakley ave., Chicago 8, Ill.

6. Sprendimo bešališkumui patikrinti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame uždarame voke pažymėti savo tikrąją pavardę ir adresą, ten pat įrašant romano antraštę ir pasirinktą slapyvardį.

7. Tūkstantį dolerių premiją gavęs autorius be papildomo honoraro pirmosios laidos teises peleidžia "Draugui", įskaitant teisę spausdinti dienraštyje ir išleisti atskiru leidiniu. Jei knyga duotų pelno, jis yra skiriamas romano premijos fondui. Premijos nelaimėję autoriai spausdinimo sąlygas nuspręs abipusiu susitarimu.

"DRAUGO" LEIDĖJAI IR "DRAUGO" BENDRADARBIŲ KLUBAS

Rūpestingai ir pigiai taisau TELEVIZIJOS APARATUS
Garantuoja darbą ir dalis
J. MIGLINAS
Tel. HUmbodt 6-1038

"PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAŽIUOSIM POPIET"
TELEVIZIJOS, RADIO, PATEFONŲ TAISYMAS
JONAS GRABINSKAS
J. G. Television, 944 W. 35th Pl.
Telefonas FRontier 6-1998
Pas lietuvį — ir geriau ir pigiau!

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas
6930 S. Talman, Chicago 29, Ill
Tel. GRrovehill 6-7096

SOPHIE BARCUS RADIO PROGRAMA
Iš WGES stoties — Banga 1390
PIRMAD ir PENKTAD. 8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENIO vak. nuo 7—8 v.
Sekmad. 8:30—9:30 v. r. iš stoties WOPA — 1490 kil.
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

Vestuvių nuotraukos
Augštos rūšies fotografijos
Mūsų specialybė
Precin Photo Studio, Inc.
EDVARDAS J. ULIS, SAV.
4068 Archer Avenue
Telefonas VIrginia 7-2481

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAMS PRISTATOME VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGĄ

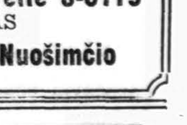

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. HALSTED ST.
Tel. VIctory 2-1272
APKAINAVIMĄ IR PREKIŲ PRISTATYMĄ TEIKIAME NEMOKAMAI
RAŠTINĖ ATIDARYTA kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. vakaro

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3% on SAVINGS
2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Mūsų bendrovės laikomi pinigai yra apdrausti iki $10,000
Pradėk taupyti tuojau. Mes mokame augštus dividendus
MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Telef. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

10 ATSAKYMŲ
KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD FEDERAL ĮSTAIGOJE:
TURTAS — $46,000,000

1. Ji yra stipriausioji taupymo įstaiga.
2. Dabar ji moka 3% dividendą.
3. Ji yra grynai lietuviška įstaiga.
4. Jos Atsargos Fondas didesnis negu $3,600,000.00.
5. Cash, Gov't. Bonds ir G. I. paskolų, dalinai garantuotų U. S. Gov't., $34.000.000.00.
6. Namai ir visi įrengimai priklauso Standard Federal, bet knygose jų vertė yra tiktai $1.00.
7. Ji saugiai ir konservatyviai vedama.
8. Per 45 metus ji visados visiems išmokėjo pagal pareikalavimą.
9. Visuose jos skyriuose mandagus ir teisingas patarnavimas.
10. Kiekvieno sąskaita F. S. & L. I. Corp. apdrausta iki $10,000.00.

PINIGAI PADĖTI PRIEŠ 11-TĄ MĖNESIO DIENĄ NESA DIVIDENDUS NUO PIRMOS

JUSTIN MACKIEWICH, President

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 valandos po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

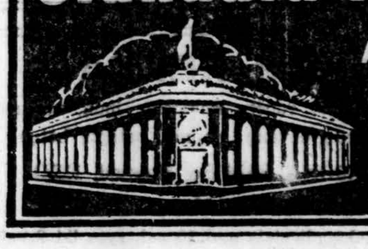

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

30 METŲ SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Roger Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytojams pilną sumą, mokėdama aukštesnį dividendą, negu daguma finansinių įstaigų. Už praeitus šešis mėnesius mes ir vėl išmokame 3½ už visus indėlius (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki 10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

guma kitų finansinių įstaigų. Už praeitus šešis mėnesius mes ir vėl išmokėjimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai.

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo ir elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas 6234 So. Westren Ave. Tel.: GRovehll 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų, Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 v. vak., Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštad. nuo 9—2 v. p.p.

TELEVIZIJOS IR RADIJO APARATŲ TAISYMAS
Sąžiningas ir Garantuotas Darbas
DARBO VALANDOS: 6. v.v.—10 v.v
Šeštadieniais: 8 v ryto — 10 v. vak
M. RIMKUS. 4119 So. Francisco
Telef. YArds 7-1099

KADA PRARANDAMA SENJORITETAS

Darbininkai gali netekti senjoriteto teisių, jeigu jie sulaužo darbo sutartį. Tarp unijos, kaip darbininkų atstovų, iš vienos pusės, ir darbdavių, iš kitos pusės, sudaroma kolektyvinė darbo sutartis su nustatytu vienų ar dviejų metų galiojimo laiku. Paprastai tokioj sutarty nustatyta įspėjimo laikas dėl naujos sutarties atnaujinimo. Nustatytu laiku unija praneša darbdaviui, kad tą darbo sutartį nori atnaujinti. Nuo tokio pranešimo dienos 60 dienų laikotarpy darbininkai neturi teisės streikuoti. Tuo atveju, jei darbininkai per 60 dienų laikotarpį sustreikuoja, tai pagal NLRA (National Labor Relation Act) 8d §-fą jie netenka įsigyto senjoriteto teisių. NLRB įstaiga išaiškina, kad unija gali skelbti streiką bet kuriuo laiku, jeigu davė įspėjimo 60 dienų terminą. Visdėlto, jeigu prieš sutarties terminą darbdavys atsisako vesti derybas dėl naujos sutarties, tai unija nebus atsakinga, jeigu sustreikuotų sutarties galiojimo laikotarpy. Nė viena šalis, be kitos pusės sutikimo, negali keisti sutarties termino ar darbo sąlygų, be nustatytos įstatymo procedūros.

Kas prižiūri įstatymo vykdymą

NLRA įstatymą prižiūri NLR Board įstaigos 5 nariai ir tos įstaigos visuotinis susirinkimas. Visi nariai yra prezidento skiriami, senato sutikimu. Tos įstaigos nariai skiriami 5 metams, o visi susirinkimo nariai — 4 metams. Ši įstaiga savarankiška, ji nepriklauso nuo bet kurio valstybės departamento, ji nėra nė Darbo departamento dalis. Visuotinio susirinkimo kompetencijoj yra spręsti galutinai neteisėtus darbo santykių praktikos atvejus. darbininkų (pavienių ir unijos) ir darbdavių skundus, kurie yra įteikiami NLRB įstaigai. Tos įstaigos narius atleisti tegali prezidentas, jeigu nariai nevykdo savo pareigų.

Streiko laužytojų panaudojimas

Kai kada darbdaviai, norėdami sulaužyti teisėtą darbininkų ekonominį streiką, panaudoja įvairias priemones. Tokio streiko metu darbdaviai gali sulaikyti streikuojantiems darbininkams kreditą jų laikomose krautuvėse, kad jie įsigytų maisto produktų. Tos priemonės laikomos pažeidžiančios įstatymo 8a §-fą. Jeigu kompanija panaudoja streiko laužytojus, kad streiką sutrukdytų, tai tokius žygius NLRB įstaiga išaiškina, kaip įstatymo to paties paragrafo laužymu. Taip pat toji įstaiga išaiškina, kad bus įstatymo laužymas, kai darbdavys apmoka visas išlaidas šerifo ar vietos policijai, kad jie padėtų ekonominį streiką sulaužyti.

Jeigu streikuojantieji neprarado savo darbininkų padėties (employees status), tai darbdavys yra įpareigotas vesti derybas su streikuojančiais ar jų unija. Bet jeigu streikuojantieji dėl vienokių ar kitokių priežasčių neteko savo darbininkų statuso, tai darbdaviai gali atsisakyti su jais vesti derybas. Jeigu streikuoją darbininkai, kurie nelegaliai streikavo, grįžta darban, tai darbdavys negali atsisakyti vesti su jais derybas dėl naujos darbo sutarties sudarymo.

Neteisėti darbo santykių praktikos veiksmai:

1) kai streikuojantieji darbininkai laikomi atleistais ir asmeniškai verčiami kreiptis dėl darbo,

2) kai asmeniškai žadama uždarbį pakelti, streikuojantiems grįžus darban,

3) kai atsisakoma derėtis kol tęsiasi streikas, ar kol streikas nebaigtas,

4) kai kviečiami pavieniai streikuoją darbininkai į darbą,

5) kai samdomi streiko laužytojai,

6) kai organizuojamas judėjimas "atgal į darbą" (back-to-work), kad priverstų darbininkus sustabdyti jų streiką.

Neteisėtais darbo santykių veiksmais laikomi darbdavio diskriminacija priimant darbininkus darban, atsižvelgiant į tai ar darbininkas yra unijos narys ar nėra; tas pat taikoma ir unijai, kai ji reikalauja, kad darbdavys samdytų tik unijos narius. Vadinasi, darbdaviai yra laisvi samdyti bet kurį darbininką, pagal savo nuožiūrą— pagal savo pasirinkimą, nežiūrint į tai, ar darbininkas yra unijos narys ar nėra. Darbininkų samdymo darbo sutartis ar reikalavimas, kad darbininkų samdymas turėtų unijos leidimą (sutikimą) yra neteisėtas veiksmas — nelegalus. Raštu padaryta tokia sutartis laikoma nelegališka.

Tai toki yra veikiančio įstatymo nuostatai. Bet praktiškame gyvenime įvyko toks atsitikimas. Chicagoj vienas spaustuvės darbininkas X pagal laikraščio skelbimą buvo nuvykęs į didelę spaustuvę (union shop), kuri sutiko X darbininką priimti kaip kvalifikuotą specialistą, tik administratorius liepė atnešti iš tos unijos pažymėjimą, kad galėtų X pasamdyti. Spaustuvės unijos atstovas sako, kad reikia iš jų centro atnešti raštą. X nuėjo į tos unijos centrą, bet rašto negavo. Tada X kreipėsi į vietos advokatą, kuris susirišo su unija; unija pareiškė, kad ji nieko prieš neturi — esą spaustuvė gali laisvai samdyti. Kai antrą kartą X nuėjo į tą spaustuvę, tai administracija sako, kad dabar jiems naujų darbininkų nereikia.

Pr. Šulaitis

Eden Austrijoje

Anthony Eden, D. Britanijos užsienio reikalų ministeris, ir jo žmona išskrido 3 savaičių atostogų į Austriją.

KANADOS PENKETUKAS KARNAVALE

Netikėta mirtis iš penkių seserų tarpo išskyrė Emiliją. Dionne penketukas gimė prieš 20 metų. Emilija susirgo tik tą naktį prieš savo mirtį. Čia jos visos matomos 1952 m. vieno karnavalo betu St. Paul mieste. (INS)

Atspėjąs vėžį atradimas

Kalifornijos mokslininkai padarė naują atradimą, kuris greitai parodo slaptąjį vėžį didžiojoj daugumoj atsitikimų, kai dar galima jį išgydyti.

Apie tą atradimą buvo pranešta Am. Vėžio Tyrinėtojų Sąjungos suvažiavimui, įvykusiam Atlantic City, N. J.

Kalifornijos Technologijos Institute profesorius dr. A. J. Hagen Smith paėmė jaučio tulžies išskyrus vieną jos dalį. Iš traukė keletą lašų vėžiu sergančio ligonio kraujo ir sumaišė su ta dalimi tulžies. Mišinys pasidarė aiškiai permatomas, lyg būtų grynas vanduo.

Paskui tokiu būdu buvo tyrinėjami žmonės, apie kuriuos nežinota kas turi vėžį, o kas ne.

Jeigu žmogus buvo laisvas nuo vėžio, tai sumaišius truputį jo kraujo su ištrauktu iš jaučio tulžies, mišinys paprastai darėsi miglotas ir nepermatomas. Šitaip mišinys ir nurodė vėžį.

Toliau paimta platesniems tyrinėjimams tiktai tie žmonės, kurių kraujo mišinys su tulžies dalim buvo lengvai permatomas. Tai buvo nurodymas, kad jie serga vėžiu.

Ištyrus juos visais kitais būdais, surasta, jog 97 procentai tų žmonių tikrai yra vėžio ligoniai, nors patys to nežino.

JUOZO ŠVAISTO

Paskutinį kartą tavęs klausiu

Romanas iš pirmos bolševikų okupacijos Lietuvoje. Išleistas tremtyje 1948 m., 172 pusl. Kaina $1. Gaunama "Drauge", 2334 South Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Kas yra Dievas? Kas yra žmogus? Kokie turi būti jo santykiai su Dievu?

Šiuos klausimus rasite išsamiai svarstomus ir giliai sprendžiamus dviejų Vilkaviškio kunigų seminarijos profesorių: Prel. Dr. F. Bartkaus ir Kan. Dr. P. Aleksos

Dievas ir Žmogus

Didelio formato 517 pusl.

Kaina $5. Kietais viršeliais $6.50

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

VINCO KRĖVĖS

RYTŲ PASAKOS

Puikus stilius, didelis pasakojimo taelntas, gili mintis ir didelis humanizmas išskiria knygą iš visų kitų knygų, rytiečių gyvenimo egzotika, papročiai, fatalizmas ir paslaptingumas daro ją reto įdomumo knyga.

"Rytų pasakos' — vienas gražiausių žiedų Vinco Krėvės kūryboje, tai lyg įvadas į jo didyjį veikalą "Dangus ir žemė sūnūs".

Neįrišta — 2.50 dol.

Įrišta — 3.00 dol.

Užsakymus ir pinigus siųskite:

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Avenue
Chicago, Illinois

Visi perka ir skaito Liudo Zeikaus romaną

LAIPTAI Į TOLUMAS

242 pusl. Kaina $2.50

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"
2334 S. Oakley Ave.
CHICAGO 8, ILL.

Jūsų knygų rinkinys nepilnas, jeigu ten nėra Igno Šeiniaus

Raudonojo Tvano

Ši knyga pirmiausia pasirodė švedų, suomių ir danų kalbomis ir skandinavų kraštuose sukėlė didelį susidomėjimą. Dabar Talka išleido paties autoriaus paruoštą 328 pusl. Kaina $3.50.

Raudonąjį tvaną galite įsigyti "Draugo" administracijoje ir pas platintojus.

Sąryšy su Kersteno rezoliucija yra aktualu žinoti kuodaugiausia apie baisius komunizmo darbus. Knygoje

Raudonasis Siaubas

yra ryškiai pavaizduota sovietų klastingos politikos užkulisiai laisvojo pasaulio atžvilgiu ir jų žiauraus teroro darbai. Nedelsiant įsigykite šį leidinį, kuris gaunamas "Draugo" Administracijoje,

2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois
Kaina $1.25

J. A. V-bių pilietis turi pirmenybę darbą gaut

Šūduvos išleistas praktiškas vadovėlis — **KAIP PASIRUOŠTI JAV PILIETYBEI.** Šio leidinio tekstą peržiūrėjo teisėjas Alfonse **F. Wells.** Spaudai parengė **Pr. Šulaitis.** Leidinio pradžioje angių ir lietuvių kalbomis patiekti klausimai ir atsakymai, kuriuos klausinėja teisėjai per pilietybės egzaminus. Leidinio pabaigoj patiekta plati informacija kur reikia kreiptis, ir kiek mokėti norint įsigyti JAV pilietybės dokumentus, nurodyti Naturalizacijos įstaigų adresai, įvažiavimo tvarka, vizų išdavimas ir kt. reikalingos žinios. Leidinio kaina 60 centų.

Pinigus su užsakymais siųsti: "Draugas" 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

PROGOS — OPORTUNITIES

MARQUETTE ROAD

Excellent location. Lingerie and children's wear. Established 9 years; good going business; low rent; large living room in rear; also 3 rm. apt. available in bldg. Private owner must sacrifice very reasonably on acct. of illness.

Call — REpublic 7-0129

Pardavimui GROCERY IR MĖSOS KRAUTUVĖ

4 kamb. užpakaly, nuoma $40.00 į mėn. &kainuota nebrangiai. Parduoda dėl ligos.

3429 S. Lituanica,
FRontier 6-2853.

BUILDING & REMODELING

V. A. ŠIMKUS
KONTRAKTORIUS

Stato naujus namus pagal kontraktą. Didelis planų pasirinkimas. Atliekami įvairūs remonto darbai.

4645 South Keating Avenue
Skambinti nuo 6 val. vak.
Tel. REliance 5-8202

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18 St. Chicago 16
CH 3-1535

..Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

ĮSIGYKITE DABAR !

Lithuanian dictionary

Angliškai lietuviškas ir Lietuviškai angliškas žodynas. Parašytas H. H. Pewtress ir T. Geriko. 333 psl. Kietais viršeliais. Kaina $4.50. Gaunama "Drauge", 2334 South Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Skaitykite "Draugą"!

★ "DRAUGAS" AGENCY ★
55 East Washington Street
Tel. DEarborn 2-2434

2334 South Oakley Avenue
Tel. VIrginia 7-6640; 7-6641

REAL ESTATE

P. STANKOVIČIUS
REAL EST. ir INSUR. BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 So. Halsted St.
Ph. DAnube 6-2793
namų YArds 7-6818

Padeda pirkti - parduoti namus, ūkius, biznius. Parūpina paskolas, draudimus ir daro vertimus. Tvarko imigracijos dokumentus. Ofisas atdaras 9—12 ir 4—7.

Tarpininkaujame perkant ir parduodant namus, biznius ir kt. nuosavybes. Parūpiname paskolas, visų rūšių apdraudas ir sutvarkome bei notarizuojame klijentams nemokamai nuosavybės dokumentus.

KUTRA-NORKUS REALTY
2405 W. 51 St.
PRospect 6-7238,
vakarais WAlbrook 5-5699

NORINTIEMS PARDUOTI AR PIRKTI GYVENAMUS NAMUS,

biznius ar darant įvairių rūšių draudimus mielai padedame. Išrūpiname morgičius.

JUKNIS,
SHULMISTRAS & COMPANY
4004 So. Archer Avenue
LAfayette 3-3600.

SAVININKAS PARDUODA 6 kamb. mūrinį bungalow. Automatiškai aliejum šildomas, veneciškos užuolaidos visame name ir rūsy, 2 autom. garažas. Namas puikiame stovy. Įkainuotas greitam pardavimui. Šaukite GUnderson 4-4818.

SAVININKAS PARDUODA 4 BUTŲ MŪRINĮ NAMĄ 107 pėdų ilgumo ir ekstra sklypą. Namas labai gerame stovy; gazu apšild. 4-as namas nuo katalikų bažnyčios ir 2-jų mokyklų. 2 butai dabar tušti, 1-as pilnai atremontuotas.

1141 S. 50th Ave.,
CICERO, ILL.

LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO B-VĖS
KUR
Kiekvieno Santaupos Apdraustos Iki $10,000.00
—IR—
Paskolos Duodamos Namų Įsigijimui Lengvomis Sąlygomis

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 S. Western Ave. Chicago 36, Ill.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St. Chicago 32, Ill.

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 Archer Ave. Chicago 32, Ill.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct. Cicero 50, Ill.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transminijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

M. ČESAS — A. STANEVIČIUS
1835 CANALPORT Tel. Dirbtuvės SEeley 3-2146
Namų KEnwood 8-3092

KO KAM REIKIA

(apmušalų, dažų, namų ruošos reikmenų, indų, vestuvėms pakvietimų, žiedų, dovanų; kojinių, patogių batų)

PAS D. JURJONĄ, 3524 So. Halsted, EIKI.

NEAPSIVILSI!

Krautuvė adara ir sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 2 val. p. p.

Arkivyskupas Jurgis Matulaitis Matulevičius

UŽRAŠAI

Leidinio pelnas skiriamas Arkivysk Jurgio beatifikacijos bylai.

KAINA $ 2.50

DRAUGAS, 2334 S. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

Šventųjų sielose mes pamatome patį Dievą.

Mes kasdien matome daug neįprastų įvykių gamtoje, bet stebuklai, kurie atsitinka paslaptingiausiose dorų žmonių gaiose iškyla augščiau už visus Apvaizdos veikalus gamtoje.

Vien tik žmoniškomis akimis imant, bus įdomu pažinti, kokią išvaizdą įgauna žmogaus gyvenimas, kai jis stengiasi įvykdyti dvasiškuosius idealus.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
"U WILL LIKE US"
4030 So. Archer Avenue Tel. VIrginia 7-1515

NORI PIRKTI GERĄ IR NEBRANGIAI — AUTOMOBILĮ?

Naujas 1954 CHRYSLER $2,495, PLYMOUTH — $1,595

300 vartotų automobilių nuo $25 ir augščiau

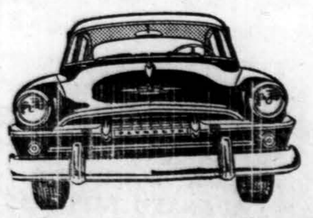

Didžiausia remontų dirbtuvė. Teisingas nemokamas patarnavimas. Lengvos išsimokėjimo sąlygos

MISNUMBERED IN ORIGINAL

MALDOS DIENA UŽ LAISVĘ

Marijos ir tautos šventė Marianapolyje

Lietuvoje žmonės Šiluvos Marijos šventę vadina "Šilinės" atlaidais, arba tiesiog "Šiline". Ši linės istorija yra sena. Ji iškilo ir prasidėjo 18 šimtmetyje drauge su Šiluvos Marijos paveikslo vainikavimu.

Nuo senų laikų Šiluvoje buvo Marijos paveikslas, kurį žmonės labai mylėjo, jį gausiai lankydavo, melsdavosi ir stebuklingu vadino, nes jie prie jo gaudavo nepaprastų Dievo malonių. Protestantizmo metu kalvinams sunaikinus Šiluvos katalikų bažnyčią, šis Marijos paveikslas drauge su kitais bažnytiniais liturginiais daiktais buvo įdėtas į geležinę skrynią ir paslėptas žemėse. Tokiu būdu jis buvo išgelbėtas nuo protestantų sunaikinimo.

Praėjo daug laiko. Vieta, kur stovėjo katalikų parapijos bažnyčia, užėlė, ir kalvinai ją pavertė ariamu lauku bei ganykla. Iš šalies žiūrint, atrodė, kad senasis žmonių tikėjimas ir prisirišimas prie savo dangiškosios Motinos jau yra žuvęs ir sunaikintas, kaip ir pati bažnyčios vieta. Tačiau Dievo Motina savo vaikų, kurie ją labai mylėjo, nepaliko, Ji juos ir toliau globojo, jais rūpinosi, jų širdyse kurstė ir palaikė savo Sūnaus meilę ir tikėjimą, nors iš viršaus to ir nesimatė. O, kai atėjo sprendžiamasis laikas, Ji pati nužengė iš dangaus į Šiluvos laukus, kur buvo garbinamas Jos sūnus, ir atsistojusi ant šalto ir kieto akmens, pravirko graudžiomis ašaromis. Šios Marijos ašaros buvo Jos ženklas — kaip skaudžios Marijai yra Jos vaikų nelaimės. O akmuo, ant kurio Ji buvo atsistojusi, buvo tas pats akmuo, po kuriuo buvo paslėptas Jos pačios paveikslas su kitais bažnytiniais daiktais.

Stebuklingu būdu senelis praregėjo

Iki Marijos paveikslo ir kitų bažnytinių daiktų atradimo praėjo daugiau, negu 80 metų. Jie buvo atrasti po Marijos apsireiškimo ir stebuklingu būdu: atvestas aklas senelis prie apsireiškimo akmens staiga praregėjo ir parodė vietą, kur buvo pakasta skrynia su daiktais.

Toje pačioje skrynioje buvo rasti ir Šiluvos katalikų parapijos bažnyčios dokumentai, kurie padėjo laimėti bylą su protestantais dėl jos nuosavybės. Šiluvos katalikų parapija, atgavusi savo nuosavybę, tuojau pastatė bažnyčią ir žmonių mėgtąjį Marijos paveikslą vėl grąžino į altorių. Ir nenuostabu: senasis žmonių tikėjimas ir prisirišimas prie savo Gerosios Dievo Motinos, kuris atrodė jau visiškai protestantų sunaikintas, vėl staiga atgijo ir net daug karštesnė meile įsiliepsnojo. Marijos paveikslas vėl garsėjo stebuklais ir nuostabiomis Dievo malonėmis. O žmonių būriai kone kasdien jį lankydavo ir prie jo melsdavosi. Tuometinis Šiluvos klebonas kun. Bukota, matydamas tiek daug nuostabių ir nepaprastų įvykių, kreipėsi į vietos vyskupą Steponą Giedraitį, kad jis juos patikrintų ir patvirtintų Marijos paveikslo stebuklingumą. Vyskupui klebono rūpestis ir pasiūlymas patiko ir jis tuojau paskyrė komisiją Šiluvos įvykiams ištirti.

Marijos paveikslas — tikrai stebuklingas

Komisija, atvykusi į Šiluvą, rado daug nuostabių votų, žmonių paaukotų Marijai už nepaprastas Dievo malones, rado įvykusių stebuklų registracijos knygą, rado ir daug gyvų liudininkų, kurie besimelsdami prie šio Marijos paveikslo buvo nuostabiu būdu pagiję ar kitokių malonių gavę.

Kruopščiai surinkusi visus davinius komisija perdavė vyskupui. Vyskupas, pats juos gerai patikrinęs, pasiuntė popiežiui Pijui VI su ypatingu savo prašymu: jei šv. Tėvas ras Šiluvos Marijos paveikslą stebuklingu, kad jis jį patvirtintų, suteiktų visuotinius atlaidus ir leistų apvainikuoti Karalienės garbės vainiku.

Šv. Tėvas, įsitikinęs, kad dangiškoji Motina iš tikrųjų per tą savo paveikslą yra teikusi žmonėms malones ir darusi jį stebuklingu, 1775 metais rugpjūčio 15 dieną jį patvirtino, suteikė visiotinius atlaidus rugsėjo 8 — Marijos gimimo dieną ir leido švęsti per visą oktavą. Taip pat šv. Tėvas leido paveikslą apvainikuoti, o pačiai Šiluvos bažnyčiai suteikė įvairių privilegijų.

1786 metais rugsėjo 8 d. įvyko pats Marijos vainikavimas. Jo vainikavimo apeigos buvo skelbiamos visose Lietuvos ir Lenkijos bažnyčiose iš sakyklų, o jų garsas buvo nuaidėjęs per visą Europą. Vainikavimo iškilmėse dalyvavo trys vyskupai, daug prelatų ir kunigų, valdžios atstovai ir tūkstančiai žmonių suplaukę iš įvairių kraštų. Paveikslą apvainikavo vietos vysk. Steponas Giedraitis. O buvęs Šiluvos klebonas kun. Tadas Bukota, kuris labai daug sielojosi Marijos paveikslo stebuklingumo patvirtinimu ir jo apvainikavimu, lyg stebuklas: to paties paveikslo vainikavimo iškilmėse dalyvavo jau vyskupu. Taip, nuo Marijos paveikslo apvainikavimo dienos Šiluvoje, kasmet tuo pačiu laiku žmonės švenčia Marijos atlaidus.

Lietuvai atgavus savo nepriklausomybę, Marijos gimimo dieną — rugsėjo aštuntoji, buvo paskelbta ir Lietuvių Tautos šventė. Todėl šiandien Šiluvos Marijos šventė mums ir visai mūsų tautai turi labai didelės reikšmės tiek religiniu, tiek tautiniu atžvilgiu. Juk anuomet gailios Marijos ašaros, nubirusios ant Lietuvos laukų, yra gyvos ir šiandien. Ir šiandien Marijos pagalba mūsų tautai yra reikalinga nė kiek nemažiau, kaip tuometinio protestantizmo ar kitose nelaimėse.

Šiais šv. Marijos Metais rugsėjo 12 dieną rengiama didelė Šiluvos Marijos ir tautos šventė Marianapolyje. Turbūt bus ir paskutinis viešas Marijos pagarbinimas visoje Naujoje Anglijoje šiais šv. Marijos Metais. Tai bus didelė maldos diena. Tą dieną visi vykstame į Marianapolį prašyti per Mariją jos Dieviškąjį Sūnų sau malonių, o ypač, kad Ji išmelstų mūsų tautai laisvę ir nepriklausomybę. J.

Lenkai susitarė

Pažymėtina, kad lenkų tremties bendruomenės organizaciniame gyvenime, po ilgų ir sunkių derybų, pasiektas pagaliau visų lenkiškųjų tremties organizacijų susitarimas, kuriuo ateityje lenkai turės vieną autoritetingą bendruomenės organą: Tautos Vienybės Tarybą. Šitą "Vienybės Aktą" pasirašė visų lenkų organizacijų atstovai, išskyrus vadinamuosius Jaltos lenkus, t. y. lenkus, kurie būsimosios Lenkijos sienas išveda pagal buvusius Jaltos konferensijos nutarimus. Naujoji Tautos Vienybės Taryba atstoja buvusią Politinę Tarybą ir Tautos Tarybą. Sąryšyje su šiuo susitarimu, dėl kurio sielojosi gen. Sosnokowskis, jis yra skiriamas prezidento pavaduotoju.

Suvalgė vieną batą

Jaunas vyrukas iš Katanijos miesto, Italijoj, negalėjo atsilaikyti pagundai ir iš parduotuvės lango nukniaukė porą guminių batų. Užsimovė jis batus čia pat ir patenkintas keliavo, bet už kelių žingsnių policijos buvo sučiuptas. Ligi tardymo padėjo jį į tamsią vietą. Jis ten betupėdamas sumanė sunaikinti vagystės įrodymus. Nerasdamas kitos galimybės, nutarė batus suvalgyti. Vieną batą greit sukirto, bet, kandęs į kitą, pasijuto sotus nuo pirmojo. Taip, nieko nepešęs, buvo rastas ir kaltas ir nealkanas.

A. A

PETRAS S. LUTZ

Gyv. 12243 S. Harvard Ave., Chicago, Illinois.

Mirė rugp. 8 d., 1954 m., 4:10 val. ryte, sulaukęs 80 m.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Telšių apskr., Vaiguvos parapijos, Vaiguvelio kaimo. Amerikoje išgyveno 53 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Johanna (po tėvais Fabijonavičiutė); 4 dukterys: Ida Kweskin ir žentas Samuel; Nelle Wright ir žentas Cecil; Helen Rita Olyniec ir žentas Henry; Felicija Malloy ir žentas Eugene; du sūnūs: Gregory C., ir marti Frances; Norbert P. ir marti Helen; 17 anūkų ir 1 proanūkas; pusseserė Anna Greičius ir jos šeima; 3 pusbroliai: Roy Poplauskas; William ir Michael Timinskas ir jų šeimos; ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas bus pašarvotas 7:00 val. vakare, pirmadienį, rugp. 9 d., L. Bukausko koplyčioje, 10821 So. Michigan Ave. Laidotuvės įvyks trečiad., rugp. 11 d. iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Petro ir Povilo parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę — žmona, dukterys, žentai, sūnūs, marčios, anūkai, proanūkai, pusseserė, pusbroliai ir kiti giminės.

Laid. direktorius L. Bukauskas, tel. COmmodore 4-2228. Telefonas

J. GLIAUDA

ORA PRO NOBIS

PREMIJUOTAS ROMANAS

Įdomiausias romanas!

Gyva intriga ir šiurpūs įvykiai, išsamiai pavaizduotas bolševikinis gyvenimas Lietuvoje, dail. V. K. Jonyno 16 originalių iliustracijų.

Abi dalys vienoje knygoje 448 psl. — tik $4.00

Užsakymus siųsti:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Avenue

Chicago 8, Illinois

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS:

2424 W. 69th St. ..... REpublic 7-1213

2314 W. 23rd Pl. ..... Virginia 7-6672

10756 S. Michigan Ave. ..... PUllman 5-1270

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL.

1410 SO. 50th AVE. CICERO, ILL.

GRovehill 6-2345

TOwnhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YArds 7-1741-2 ir Bishop 7-9481

4330-34 South California Avenue

Telefonas LAfayette 3-0440

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIŪDĖSIO VALANDOJ

Šaukite

MAŽEIKA & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia

REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta

Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojaus patarnaujam.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VASAITIS-VANCE

6126 W. Roosevelt Road Tel. OLympic 2-5245

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Telephone YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

JULIUS LIULEVIČIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EŽERSKIS

1646 WEST 46th STREET Tel. YArds 7-0781

VASAITIS — BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLympic 2-1003

"Draugę" rasite vėliausių, įdomiausių žinių.

Lietuvių Prekybos Namai

Sekmadieniais 10—5 valandos

Už pusę išleistų pinigų skoningai įruošti savo namus nėra lengvas uždavinys — Tačiau mūsų įmonė tai jums pagelbės, ne žodžiais, o tikrais faktais.

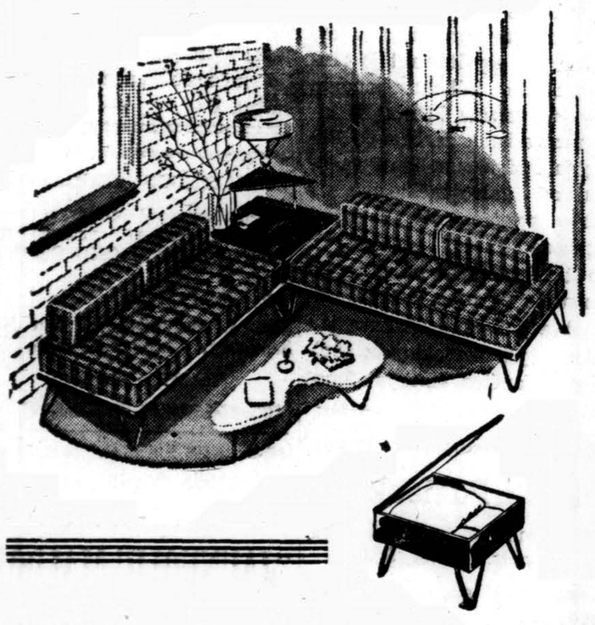

Moderniškos sofos ir miegojimui lovos tiktai .. $39.00

3 dalių sofa, kėdė ir atoman tiktai $99.00

2 dalių nylon sofa ir kėdė svečių kambariui $149.00

2 dalių svečių kambariui moderniški baldai, įvairiausių spalvų ir medžiagų $199.00

8 kub. pėdų liuksusinis šaldytuvas $149.00

5 dalių virtuvei chromo stalai (4 kėdės) $39.00

9×12 vilnoniai kilimai, 100% vilnų $69.00

Staliukai dėl telefonų ar radijų $1.00

Rašomieji stalai su 6 stalčiais $29.00

Knygom spintelės su stiklo durim $29.00

3 dalių miegamojo kambario baldai, nuo $99.00

Viską jūs rasite, kas čia skelbiama; be to, rasite ir didelį pasirinkimą augštos rūšies prekių.

Lankykite Lietuvių Prekybos Namus — didžiausią Chicagos baldų įmonę, lietuvių suorganizuotą ir vadovaujamą. 15,000 kv. pėdų plotas moderniškų baldų jums parodys, kas naujausia baldų pasaulyje.

FURNITURE CENTER, INC.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

ĮMONĖS VEDĖJAS JUST. LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted St. Tel. VI 2-4226

ĮMONĖ ATIDARYTA:

Pirm., Ketvirtad. ..... 9—9:30

Kitom Dienom: ..... 9—6.00

Sekmadieniais: ..... 10—5 valandos

SŪNUS PALAIDŪNAS

Studija Apie Vakarų Civilizacijos Krizę

Vietoj 1,000,000 DOLERIŲ tik 2 DOLERIAI

Šios knygos autorius vyskupas F. J. Sheen prieš kiek laiko pradėjo savo Televizijos programą per "Du Mont" stotį. Televizijos aparatų firma "Admiral" šiai programai finansuoti paskyrė vieną milijoną dolerių.

Lietuviškos knygos Klubas džiaugiasi galėdamas savo skaitytojam pateikti šio įžymaus kalbėtojo mintis už du doleriu.

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Ill.

Be poetų nebūtų gėlių — būtų tik šakniavaisiai

Galima klausti, ar idiliška bei skambi lyrika gali iš viso derintis su mūsų laikais, kurie yra toki triukšmingi, skubūs ir pilni rūpesčių. Tiesa, kad dabartinė žmonija yra pasinešusi į išorę. Bet tai nėra joks klausimo sprendimas. Sveikata eina tik iš vidaus. Tyro džiaugsmo ir žodžio paklausa liks amžinai. Mūsų nepaprastos mintys ir kilnūs jausmai dažniausiai yra apnešami gyvenimo pareigų dulkių, nuovargio ir susierzinimo. Tačiau širdis visuomet rusena. Ji visuomet yra pasiruošusi kilnesniam jausmui. Poetas ją vėl suvirpina, primena senas dienas, grožį, meilę, draugystę...

Mūsų nuotaikai pakelti nėra reikalo griebtis nuduoto džiaugsmo. Gražiausi, kilniausi ir garbingi jausmai to nereikalingi. Maži, seni vos ne vos ryškūs dalykai gali būti priežastis kitos mūsų nuotaikos ir tyro džiaugsmo antplūdžio. Poetas pažvelgia į visus dalykus naujai, kūdikio akimis ir atveria mums jų grožį bei prasmę. Be poetų nebūtų gėlių, būtų tik šakniavaisiai.

Lietuvių Poezijos Antologija

sudarė J. Aistis ir A. Vaičiulaitis, 109 poetų atvaizdai kreidiniame popieriuje, dail. A. Varno viršelis ir iliustracijos, 832 pusl., kietai įrišta, kaina 6 dol.

Į šiuos lakštus susirinko visa dainuojanti mūsų tauta... Tai yra veikalas, kurio pasigedome jau Nepriklausomybės metais. Jis nasipelno, kad būtų kiekvieno kultūringo lietuvio pačių rinktiniausių knygų skaičiuje.

Užsakymus siųskite:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.

Chicago 8, Ill.

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON

— savininko —

St. Casimir Monument Company

3914 West 111th Street

Vienas blokas nuo kapinių.

Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste

Telef. CEdarcrest 3-6335

× **Daktarai Milda ir Stasys Budriai,** aplankę Washingtoną, Kongreso biblioteką ir Lietuvos pasiuntinybę, lankėsi taip pat New Yorke. Ta proga jie buvo pakviesti į **Voice of America** tarti žodį į Lietuvą. Dr. M. Budrienė, kuri yra Akad. Skautų Sąjūdžio pirmininkė, kalbėjo akad. skautų vardu. Amerikos Balso **red. P. Labanauskas** perdavė Lietuvon taipgi pasikalbėjimą su dr. St. Budriu apie lietuvius gydytojus ir jų veiklą Amerikoje. Pasirodo, apie 200 lietuvių gydytojų dirba medicinos srity. Apžiūrėję Jungt. Tautų rūmus ir kitas New Yorko įžymybes, dr. Budriai pro Naująją Angliją, Putnamo vienuolyną ir Kanadą vėl grįžo Chicagon.

× **Marquette Parke** susiorganizavo neturtingiems liet. saleziečių gimnazijos mokiniams remti būrelis, prie kurio prisirašė E. Gudaitienė, K. Žybraitė, S. Bernard, Marčiukaitienė, K. Baranauskas, V. Valentinienė, V. Gečas, S. Gudas, F. Adomaitienė, A. Dapkienė, V. Murauskienė, P. Bliūdžienė, J. Kliorė, B. Judvitis, Kondrotienė, J. Valentinas, K. Lomsargienė, Poškienė, M. Srupšienė, S. Marčiukaitis.

Šiam būreliui pavyzdingai vadovauja Jurgis Valentinas, kuris, be to, saleziečių gimnazijoj vienas apmoka vieno mokinio visų metų išlaikymo išlaidas.

× **Skautininkei mokytojai Stasei Lizdenienei** sunkiai susirgus ir atsigulus ligoninėn, Bostone, jos draugai ir pažįstami kviečiami prisidėti prie skaučių ir skautų organizuojamos jai gydyti piniginės paramos.

Aukas priimti ir jai skubiai prisiųsti sutiko sktn. M. Jurkšas, 1423 So. 50 Ct., Cicero 50, Ill. Tel. Olympic 2-3157. Kas negali atsiųsti, prašom paskambinti ir jis pats atvyks paimti.

× **"Girios Aidas",** paskirtas Lietuvos Miškininkų Sąjungos 25 metų sukakčiai paminėti, numatomas išleisti šių metų pabaigoje dvigubu numeriu, atspausdintas spaustuvėj. Straipsnius ir žinutes prašoma siųsti iki rugsėjo 20 d. redaktoriui prof. J. Kuprioniui, 525 W. Arizona St., Ruston, La.

× **Kotryna ir Mykolas Kapočiai,** "Draugo" skaitytojai, gyveną 6223 So. Green St., gražiai tvarkosi neseniai įsigytuose nuosavuose namuose. M. Kapočius Lietuvoje buvo pasienio policijos pareigūnas ir ilgesnį tarnybos laiką praleido Biržų krašte, iš kur kilusi ir jo žmona.

× **Viktorija ir Bruno Tubeliai** pirmadienį išvyksta trims savaitėms atostogų, kurias praleis Michigan ir Indianos valstybėse.

× **Steponas ir Leonas Sodeikai** kartu su Alb. Dzirvonu atostogas praleido gražiame Plienų ūkyje, Michigan valstybėje.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESE

— **Sukūrė naują židinį.** Liepos 31 d. Šv. Jurgio parap. bažnyčioje, Clevelande, Juozas Merkys ir J. Strimaitytė priėmė Moterystės sakramentą, kurį jaunavedžiams suteikė kun. V. Ivanauskas. Bažnytinių ceremonijų metu Šv. Jurgio parapijos choras gražiai giedojo. Jaunavedžiai yra šio choro nariai ir vyčių dideli bičiuliai. Jų vestuviniame pokilyje dalyvavo daug draugų ir pažįstamų, o jų tarpe visas Šv. Jurgio parapijos choras ir keliolika vyčių narių, kurie visi Juozui ir Julei palinkėjo saulėto šeimyninio židinio.

— **Mirė Magdalena Montvilienė,** kuri buvo Brooklyno lietuvių senesnės kartos žymaus veikėjo Petro J. Montvilos žmona. P. J. Montvila yra buvęs New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininkas ir aktyviai ligi šios dienos dalyvauja visuomeniniame gyvenime. Visi New Yorko lietuviai šiam maloniam veikėjui ir jo šeimai reiškia daug užuojautos, netekus ištikimos savo gyvenimo draugės. Gausus būrys lietuvių ją palydėjo į amžiną poilsį. P. Montvila, tarp kitko, yra kun. Montvilos brolis, kuris žuvo garsioje "Titanikos" tragedijoje.

— **Dalyvauja jaunimo stovyklose.** Kun. J. Pakalniškis iš Brooklyno savo atostogas sunaudoja dalyvaudamas, kaip dvasios vadas, skautų bei ateitininkų stovyklose. Jis mūsų jaunimo ypatingai yra mėgiamas, nes pats yra išaugęs skautų bei ateitininkų eilėse ir geriausiai supranta jaunimo aspiracijas.

— **Liucija Gudelienė,** Brooklyno Operetės choro vicepirmininkė, savo atostogas praleido Kanadoje, Toronte pas lietuves seseles vienuoles.

—**Palmių pavėsy.** Los Angeles studentai leidžia savo šapirografu spausdinamą laikraštuką iš jų studentiškųjų aktualijų gyvenimo, kurį ir pavadino "Palmių pavėsy".

— **Kas padės išmokti lietuviškai.** H. Laurence Ross kolegijos studentas Philadelphijoje, Pa., būdamas liet. kilmės, norėtų pramokti lietuviškai, bet studentiški finansiniai trūkumai trukdo įsigyti reikiamai spaudai,, kaip Lithuanian Dictionary, Dances of Lietuva, Lietuvos žemėlapį ir kt. Jei kas iš "Draugo" skaitytojų norėtų parūpinti minėtą spaudą, atliktų tikrai gražų patriotinį darbą.

— **Lietuvių veiklumas.** K. Čibiras-Verax parašė ir tremtinys K. Klastauskas Kolumbijoje išelido "El imperio del Genocido", kur atskleidžiama ispanų kraštams Pabaltijo tautų žudymas. Prof. Lemkin birželio 22 d. tremtinių posėdyje Niujorke pareiškė, kad lietuviai yra veikliausi tutžudystės konvencijos reikalais ir kad ši knyga esanti labai gerai parašyta.

— **"Laiks" giria dr. Balio knygą.** Latvių JAV dvisavaitinis "Laiks" labai palankiai mini naujausią dr. Jono Balio veikalą anglų kalba apie lietuviškas dainas, rekomenduodamas jį įsigyti kiekvienam latviui tautosakininkui.

— **Stepa Rapolytė Sakalova,** kaip praneša "Amerikos Balsas", buvo paleista iš vienos Kopenhagos ligoninės. Spėjama, jog jai bus leista vykti į JAV. Ji būdama ligone nušoko nuo bolševikų laivo.

× **Šiandien** per "Draugo" radijo programą kviečiame paklausyti Marquette Parko moksleivių kuopos paruošto montažo. Kuopai vadovauja ir montažą sutvarkė kuopos globėja Aldona Šapalaitė-Šoliūnienė.

× **Kun. J. Plankis,** kun. Neverauskas ir kun. F. Gureckas su seserimi Ona Bakaitiene ir švogeriu Z. Bakaičiu atostogų metu važinėjo po Kanadą. Kun. J. Plankiui net teko matyti griūnančias uolas prie Niagaros krioklio.

× **Plienų-Šakalių** ūkį dažnai aplanko svečiai iš Chicagos. Šiuo metu ten vasaroja tautinių rūbų audėja Aleksiūnienė su savo vyru ir C. K. Mielauskas.

× **Iš Romos** šv. Kazimiero kolegijos yra atsiųsti amžiniesiems nariams diplomai, kurie bus išdalinti rugpj. 29 d. Vyčių salėje, kolegijos rėmėjų piknike.

× **Kun. T. Žiūraitis,** O. P., iš Metuchen, N. J., lėktuvu atskrido į Chicagą. Čia išbus iki rugpjūčio 14 d. Apsistojo pas brolius; telefonas: HEmlock 4-3780.

× **Dr. V. Tumasonis,** žinomasis mūsų chirurgas ir gydytojas, atsiųsdamas dovanų biletėlių šakneles, prisiuntė ir 4 dol. auką dienraščio reikalams.

× **Simanas Šlepavičius,** 11250 So. Talman Ave., vienas iš seniausių Šv. Jurgio parapijos narių, šiuo metu serga ir guli ligoninėje.

× **Vladas ir Bronius Siliūnai,** gyvenantieji Brighton Parke, susilaukė naujo sūnaus. Dabar augina du sūnu ir dukterį.

KANADOJ

— **Mirė Sideravičius.** Liepos 29 d. staiga mirė Toronte nuo širdies smūgio buvęs Lietuvos kariuomenės kapitonas A. Sidaravičius.

Gimęs Rygoje 1909 m. kovo 9 d., 1931 m. baigęs gimnaziją Kaune, kurį laiką buvo vidaus reikalų min. tarnyboje. Vėliau įstojo į Karo Mokyklą, kurią baigęs buvo 9 pėst. pulke.

Neturėdamas galimybės kitur emigruoti, buvo priverstas kurtis Kolumbijoje. Šį pavasarį atvyko Kanadon. Tik atvykęs sunkiai susirgo. Išbuvęs daugiau mėnesio ligoninėje ir kiek pasveikęs rūpinosi savo šeimos sunkia materialine padėtimi, tačiau negailestinga mirtis pakirto jo gyvybę. Liepos 31 d. palaidotas Vilties Kalno kapinėse.

Pranešimas vadovėlių leidėjams

Vliko Lietuvybės Išlaikymo Tarnybos Švietimo Komisija, norėdama surinkti žinias apie išleistus, leidžiamus ir dar ruošiamus lietuvių mokykloms vadovėlius, prašo leidėjus ir vadovėlių autorius tokių žinių suteikti, o jau išleistų vadovėlių po vieną egzempliorių ir atsiųsti. Žiniose prašoma nurodyti: autorių, vadovėlio pavadinimą, kokiai mokyklai ir kokiam mokslo dalykui vadovėlis skiriamas. Žinios ir vadovėliai prašoma siųsti šiuo adresu: Dr. A. Rukša, (13b) Muenchen 27, Schoenbergstr. 9, Germany. Laikraščiai prašomi šį pranešimą atspausdinti.

—Švietimo Komisija.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Minėjo Vilniaus "išlaisvinimo" dešimtmetį

Liepos 13 d. bolševikai minėjo "dešimtąsias Vilniaus išvadavimo iš fašistinių okupantų metines". Ta proga buvo suruošta visa eilė bolševikinių iškilmių ir pasakyta propagandinių kalbų. Per radiją J. Šimkus skelbė, kad, girdi, "tarybų šalies vyriausybė 2 kartus grąžino Lietuvai jos sostinę", kad "Vilnius tapo jaunuoju Maskvos broliu" ir dabar "didingai žengia į šviesų komunizmą, visas savo jėgas skirdamas galutinei komunizmo pergalei pasiekti". Tai "pergalei" atžymėti istorinis revoliucinis muzėjus turėjo surengti parodą, vaizduojančią "Vilniaus taikos statybos dešimtmetį". "Tiesa" savo vedamajame ir šia proga pabrėžė, kad, esą, "pikčiausieji visų taikingųjų tautų priešai amerikiniai imperialistai nesiliauja žvanginę ginklais ir kurstę naują karą".

Sniečkus ypač iškėlė lietuviškais vardais veikusių bolševikinių partizanų "nuopelnus". Esą, buvę nuleisti nuo bėgių 364 ešelonai, apie 2,000 vagonų, 300 garvežių, sunaikinta daug "karinių objektų", "užmušta daugiau kaip 10,000 vokiečių kareivių, karininkų ir policininkų". Okupantų garbintojas Sniečkus taip pat pabrėžė, kad, girdi, "Amerikos monopolistai pučia karinę isteriką, kursto naują karą".

J. Paleckis savo straipsny skelbė, kad "hitlerininkai buvo numatę išnaikinti apie 30 mil. žmonių Rytuose, paversti vergais ir išnaikinti ištisas tautas", tarp jų ir lietuvių, o į Vakarus pasitraukę tremtiniai esą "tik su hitlerininkais išbėgę liaudies išdavikai, hitlerininkai, padėję okupantams smaugti ir apgaudinėti Lietuvos liaudį"...

Panašių "liaupsinimų" būta ir daugiau. Kai vienus okupantus pakeitė kiti, dabar bolševikai stengiasi įrodinėti, kad Vilnius per tuos 10 metų savo statybos tempais bus pralenkęs net Vak. Europą ar amerikiečius. Gi už viską tenką dėkoti kom. partijai, raud. armijai ir Sov. Sąjungai! Tačiau apie tą patį Vilnių tie patys bolševikų vadai dar neseniai yra visai kitaip šnekėję. Štai J. Paleckis TS Augšč. Tarybos posėdy Maskvoj balandžio mėn. skelbė: "Vilniuje nepakankamai išvystyta pramonė, nėra stambių įmonių"... Gyv. namų statyba vykdoma nepkaankamai, apibartos taip pat įvairios sąjunginės ministerijos už nesirūpinimą Vilniumi. Dar žiauriau Vilniaus "tempus" š. m. balandžio 9 d. "Tiesoj", pavaizdavo Vilniaus vykd. k-to pirmininko pavad. Jurčenko, nurodęs, kad savivaldybėj gaunama daugybė skundų, gyventojai ne tik negauna naujų butų, bet ir neprisiprašo, kad atremontuotų senuosius. Per pastaruosius 4 metus Vilniaus statybos trestas tepastatė vos vieną namą. Jų statyba nesirūpina nė įvairios ministerijos. Panašių duomenų jis patiekė ir daugiau, gale šaukdamas: "reikia padaryti galą tokiai padėčiai"... Panašiai "pažangą" bolševikai stengiasi pavaizduoti ir kitose srityse, nuslėpdami per tuos 10 naujos okupacijos metų vykdytą pavergimą ir gyventojų siaubą, skelbdami jį kaip gyventojų "išlaisvinimą" ir jų "padėką" okupantams.

— **Kaip atsidėkota dekadininkams.** Vilniaus radijo pranešimu, Minist. Tarybos ir Lietuvos kp. c. k-to nutarimu "ryšium su lietuvių literatūros ir meno dekada Maskvoje buvo priimta visa eilė priemonių". Sąjunginė vyriausybė valst. operos ir baleto teatro darbuotojams žymiai padidino atlyginimą ir pralgino atostogų laiką. Šiaulių ir Klaipėdos dramos teatrams paaugštintos "teisinės grupės". Respublikos teatrų ir muzikinių darbuotojų skaičius padidintas 157, TL valstybinių leidyklų. Nutarta mėnesinio atlyginimo suma premijuoti darbuotojus dalyvavusius dekadoj ir ją organizavusius. Užtat partijos miestų ir rajonų komitetai, kom. jaunimo ck, profes. s-gų taryba ir rašytojų, dailininkų bei kompozitorių s-gos su kultūros ministerija įpareigotos "plačiai išvystyti darbą", kad "darbo žmonės būtų supažindinti su dekados politine reikšme, vystant lietuvių tarybinę kultūrą, stiprinant lietuvių tautos ryšius su rusų tauta, su visomis TS tautomis". Taip pat paskirtos lėšos konkursui pravesti "daugiaveiksmei pjesei, mašinei lietuvių tarybinei dainai, lietuvių tarybinės estrados repertuarui, geriausiam masiniam paveikslui ir tematiniam plakatui sukurti". Sovietai numatę išleisti apie dekadą platų leidinį. O LTSR AT prezidiumo įsakymu valstybiniam liaudies dainų ir šokių ansambliui suteiktas "nusipelnusio respublikos ansamblio vardas", operos ir baleto teatras pavadintas "LTSR valstybiniu akademiniu operos ir baleto teatru"...

— **Bolševikinis panteonas.** Sovietai Leninui, Stalinui ir kt. bolševikiniams vadams yra numatę pastatyti bolševikinį panteoną. Jis turi būti įtaisytas Lenino kalvoje šalia Maskvos. Planai turi būti įteikti iki š. m. lapkričio 1 d. Pastačius panteoną, į jį bus perkelti balzamuoti Lenino ir Stalino kūnai. Panteoną nutarta statyti kaip "geriausią Tarybų šalies didžių žmonių amžinos šlovės paminklą". Už geriausius projektus paskirtas tokios premijos: 1-ji 50,000 rb., dvi antrosios po 30,000, dvi trečiosios po 20,000 ir 10 "paskutiniųjų" po 10,000. Konkurse pakviesti dalyvauti ir okup. Lietuvos dailininkai ir architektai.

Skelbkitės "Drauge" !

Arkadijevas mulkina Lietuvos moksleivius

Komunistai niršta iš pykčio, matydami, kaip laisvasis pasaulis vis labiau įžiūri jų kėslus. Jiems sunku pakęsti, stebint priešKomunistines nuotaikas Amerikoje ir kitur. Bolševikinė spauda ar radijas nuolat triukšmauja dėl tariamo fašistinio sąjūdžio Amerikoje.

Komunistams gadina tulžį Jungtinėse Amerikos Valstybėse senatoriaus McCarthy vedami prieškomunistiniai tyrinėjimai. Dar labiau juos sukrėtė Amerikos valdžios remiami Kersteno komisijos Sovietų pavergimui tirti darbai.

Kaip sunku pavergėjui pakelti sėkmingą Vakarų pasaulio kovą prieš maskvinius nuodus ir jų kėslus, parodo ir Marko Arkadijevo samprotavimai per Vilniaus radiją. Tas Maskvos propagandistas, matyti, tikisi, jog vyresnieji Vilniaus radijo klausytojai supranta, kas vyksta Amerikoje. Jis tiesiog kreipiasi į vyresniuosius moksleivius ir aiškina, kas tai per paukštis tas McCarthy bei jo sėkmingi tyrinėjimai.

Kremliaus pakalikas Arkadijevas moksleiviams kalba taip, kaip jam įsako Maskva. Jam McCarthy yra nepakenčiamas, nes jis įžiūri komunistinį pavojų. Todėl Arkadijevas vaizduoja jį moksleiviams kuo juodesne spalva. O ta proga jis palieja nepaprastai daug pamazgų prieš Ameriką.

Niekas Amerikoje gyventojų nepersekioja ir niekas nekaltų žmonių nemeta į kalėjimą, kaip tatai piešia Arkadijevas. Visi McCarthy komisijos tyrinėjimai atliekami teisėtu būdu. Įtartieji komunizmu gali ir atsisakyti paliudyti. Už tai niekas jų nebaudžia. Ar tatai įmanoma Sovietų valstybėje ir komunistų pavergtuose kraštuose?

Komunistai persekioja kiekvieną įtartą nepritariant jų santvarkai. Jie milionus žmonių prievarta gabena į Sibirą ir kitur sunkiesiems darbams. Pavergėjui rūpi sunaikinti savarankiškai galvojančiuosius ir smurto priemonėmis įsigalėti svetimose žemėse.

O kai Amerikoje pajustas komunistinis pavojus ir laiku susigriebta jį aiškinti, Maskva jau šaukia: jūs persekiojate sveikai galvojančius žmones! Žmonės, kurie griauna savo valstybę ir siekia įvesti bolševikinę santvarką, yra paklausinėjami, patraukiami tieson. Tačiau nei Amerikoje, nei kitose Vakarų valstybėse niekas jų nepūdo pri verčiamųjų darbų stovyklose. Toje srityje pirmenybė tenka tik Sovietams.

Visa tai, kuo siekiama atsikratyti komunistinių kėslų, bolševikai vadina reakcija, barbariškumu, tamsumu. Kaip toli nueina komunistiniai tauškalai ir Lietuvos moksleivių mulkinimas, rodo ir Arkadijevo kalbos apie tariamai Amerikoje degintas knygas. Nebuvo atsitikimų Amerikoje ar kitur, kad būtų deginama Čechovo, Šekspyro, Marko Tveno ar Mopasano kūriniai. Komunistai į savo valdomus kraštus neįsileidžia jokios laisvos, nekomunistinės spaudos.

Ir Vilniaus radijo klausytojai, ir tie patys vyresnieji moksleiviai klausytojai gerai žino, kad Amerikoje niekas nepersekiojamas dėl savo įsitikinimų. Ten gyvenimas nėra blogas ir paprastiems žmonėms, kaip to norėtų Arkadijevas bei kiti Kremliaus pakalikai. O jei tie komunistų pro pagandininkai taip pyksta dėl Vakarų pastanslus, tai įrodo, jog šiuo atveju gų išaiškinti bolševikinius kė- Vakarai eina teisingu keliu.

KAS, KA IR KUR

— **Vyčių sendraugių dėmesiui.** Antradienį, rugpjūčio 10 d. 8 val. vakare Lietuvos Vyčių salėj įvyks mėnesinis vyčių sendraugių kuopos susirinkimas, į kurį kviečiami atsilankyti visi nariai. Per porą mėnesių susidėjo daug reikalų, kuriuos reikia aptarti, taip pat išrinkti atstovus į organizacijos visuotinį suvažiavimą-seimą, kuris įvyks šio mėnesio pabaigoje Pittsburgh, Pa. — **Kp. valdyba**

REIKALINGOS ŠEIMININKĖS

Reikalingos 2 moterys (virėja su pagelbininke) virtuvės darbams, T.T MARIJONŲ SEMINARIJOJE.

Kreiptis pas —

Kun. J. Pauliukonį, Marian Hills Seminary, Clarendon Hills, Ill.

Tel. Hinsdale 1441.

J. Grabau-Grabausko knyga

Kelias į Pasisekimą

mandagumo bei gražaus elgesio vadovėlis. Kaina $2.00.

Užsakymus su pinigais siųskite

DRAUGAS

2334 So. Oakley Ave.,

Chicago 8, Ill.

Vadovas į sveikatą

BŪKITE SVEIKI

Geresniam sveikatos išlaikymui nauja knyga

kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: **kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.**

Ši svarbi knyga privalo rastis kiekvienoje šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisiuntimu. Tuojau užsisakykite.

Užsakymus su pinigais siųskite

DRAUGAS

2334 So. Oakley Avenue

Chicago 8, Ill.

Geriausia dovana atminčiai

MALDAKNYGĖ

"JAUNUOLIŲ MALDOS"

Kurią paruošė

Kun. P. Kirvelaitis

Kaina: $1.50 ir $2.50

Užsakymus su pinigais siųskite

"DRAUGAS"

2334 S. OAKLEY AVENUE

Chicago 8, Illinois

Psalmynas - psalmių knyga

Vertimas lietuvių kalbon — Dr. Juozapas Skvireckas — Kauno Arkivyskupas Metropolitas. "LUX" leidinys. 224 pusl. Kietais viršeliais. Kaina $1.00. Gaunama

"DRAUGE"

2334 So. Oakley Ave.

Chicago 8, Illinois

METINIS DIENR. "DRAUGO" IŠVAŽIAVIMAS!!

LABOR DAY — RUGSĖJO MĖN. 6 D., 1954 M., JUSTICE PARK GARDENS DARŽE, prie Keane ir Archer Gatvių, Justice, Illinois

Bus dovanos, vaišės, paįvairinimai bei programa per visą dieną. Nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti šiame išvažiavime – RENGĖJAI